Lieta Nr. C30600313;
Arhīva Nr. CA-0218/25; 2016.g.

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS vārdā

2016.gada 03.februārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Volberga,
tiesneši G.Ozoliņa un M.Sviķis,
ar sekretāri L.Krumholci,
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Brīvības bulvārī 34,
civillietu biedrības „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" prasībā pret SIA /Nosaukums A/ par licences līguma atzīšanu par noslēgtu un autoratlīdzības parāda piedziņu, un SIA /Nosaukums A/ pretprasībā pret biedrību „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" par licences līguma atzīšanu par noslēgtu un taisnīgas atlīdzības noteikšanu, sakarā ar biedrības „Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" un SIA /Nosaukums A/ apelācijas sūdzībām par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.decembra spriedumu, biedrības „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" pretapelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.decembra spriedumu, un SIA /Nosaukums A/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 19.marta papildspriedumu un

k o n s t a t ē j a :

Prasītājs – biedrība „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" (AKKA/LAA) 2013.gada 27.augustā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā cēlis prasību (to papildinot 2014.gada 08.oktobrī) pret SIA /Nosaukums A/ (turpmāk– atbildētājs) par licences līguma atzīšanu par noslēgtu un autoratlīdzības parāda piedziņu, lūdzot tiesu:

1) atzīt par noslēgtu kopš 2011.gada 1.janvāra starp prasītāju un atbildētāju licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai ētera radio un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā saskaņā ar pievienoto licences līguma Nr./Līguma numurs/ projektu, nosakot līguma darbības termiņu līdz 2016.gada 31.decembrim un autoratlīdzības lielumu - 3,75 % no atbildētāja ieņēmumiem.

2) Piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam nesamaksāto autoratlīdzību par laiku līdz 2013.gada 31.decembrim ieskaitot - EUR 77 584,14, valsts nodevas izdevumus EUR 2 159,53, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 un izdevumus par zvērināta advokāta palīdzību.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbilstoši Autortiesību likuma 7.panta otrajai daļai un 63.-66.panta nosacījumiem un saviem statūtiem, prasītājs ir autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, kuras darbības mērķis ir autoru tiesību kolektīvā pārvaldīšana. Uz 2013.gada 18.augustu prasītājs pārstāv 4817 Latvijas autorus un ir noslēdzis 59 savstarpējās pārstāvības līgumus muzikālo darbu publiskā izpildījuma jomā ar 199 valstu autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijām pasaulē. Tādējādi bez pārspīlējuma atzīstams, ka prasītājs Latvijas Republikas teritorijā pārstāv visus tos pasaules autorus, kuru darbi tiek aizsargāti ar autortiesībām.

Atbildētājs Uzņēmumu reģistrā reģistrets 1993.gada 15.februarī, bet Komercreģistrā ierakstīts 2004.gada 08.aprīlī un kā tā galvenais darbības veids norādīts: radio programmu apraide.

Prasītājs atsuacies uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (spēkā kopš 2010.gada 11.augusta) 1.panta 7.punkta nosacījumiem un norādījis, ka atbildētājs minētā likuma izpratnē ir atzīstams par elektronisko plašsaziņas līdzekli. Atbildētājam ir izsniegta apraides atļauja Nr./atļaujas numurs/. Atbildētājs veiktās apraides ietvaros veido un pārraida savas programmas un raidījumus, kuros izmanto prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus ar un bez teksta. Atbildētāja īstenotā apraide kvalificējama kā darbu raidīšana Autortiesību likuma 15.panta pirmās daļas 5.punkta izpratnē, t.i. kā darbība, uz kuru attiecas autoru izņēmuma tiesības.

Prasītājs atsuacies uz Autortiesību likuma 40.panta pirmo daļu un 41.panta pirmo daļu un norādījis, ka autora darba izmantošana var notikt tikai likumā noteiktā kārtībā, vienojoties ar autortiesību subjektu un samaksājot attiecīgu autoratlīdzību. Autortiesību likuma 42.panta ceturtā daļa un 43.panta pirmā daļa un trešās daļas 4.punkts to kopsakarībā nosaka, ka autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, kāds ir prasītājas AKKA/LAA statuss, atļauju izmantot šīs organizācijas pārstāvēto autoru darbus izsniedz kā vispārējo licenci, un šīs licences vai licences līguma forma atbilstoši Autortiesību likuma 43.panta pirmajai daļai un trešās daļas 4.punktam var būt vienīgi rakstveidā.

Prasībā norādīts, ka 2001.gada 17.septembrī puses noslēdza rakstveida licences līgumu par tiesībām izmantot AKKA/LAA pārstāvēto autoru muzikālos darbus, un šī licences līguma darbības termiņš tika pagarināts līdz 2002.gada 31.decembrim. Saskaņā ar minētā līguma nosacījumiem atbildētājs maksāja autoratlīdzību 7 % apmērā no saviem ieņēmumiem par 75% mūzikas izmantojuma īpatsvaru atbildētāja programmās.

Savukārt, pamatojoties uz tiesas spriedumu, t.,i, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 17.decembra spriedumu lietā Nr.???-0270 un 2013.gada 6.jūnija spriedumu lietā Nr.???-0567, atzīts par noslēgtu pušu licences līgums par muzikālo darbu izmantošanu 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, nosakot līguma darbības termiņu līdz 2010.gada 31.decembrim un autoratlīdzības lielumu - 3 % no licences līgumā definētajiem ieņēmumiem.

Neskatoties uz to, ka pēdējā pušu rakstveidā noslēgtā licences līguma darbības termiņš ir beidzies 2010.gada 31.decembrī, kopš 2011.gada 1.janvāra atbildētājs turpinājis savās programmās izmantot prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus. Prasītājs norādījis, ka atbildētājs no rakstveida

licences līguma slēgšanas un pienācīgas autoratlīdzības maksāšanas ir izvairījies un nav atbildējis ne uz vienu no prasītāja vēstulēm un līguma noslēgšanas piedāvājumiem.

Bez tam vēl iepriekšējā licences līguma (2005.gada 19.aprīļa redakcijā) darbības laikā atbildētājs uzsāka publiskot savu programmu interneta tīklā, par ko citas radio raidorganizācijas papildus autoratlīdzības summai par raidīšanu ēterā maksā atlīdzību 0,25% no saviem ieņēmumiem. Taču 2005.gada 19.aprīļa līguma priekšmets attiecās tikai uz muzikālu darbu raidīšanu ēterā un neparedzēja tiesības radio programmu, kas, kā jau minēts aptver prasītājas pārstāvēto autoru muzikālos darbus, vienlaicīgi raidīt ēterā un padarīt arī pieejamu sabiedrībai internetā /www.nosaukums.lv/un par muzikālo darbu izmantošanu šādā veidā, t.i. internetā, atbildētāja autoratlīdzību vispār nekad nav maksājusi.

Prasītājs norādījis, ka atbilstoši Autortiesību likuma 65.panta pirmās daļas 1. un 2.punktam viņš kā autoru mantisko tiesību kolektīva pārvaldījuma organizācija vienojas ar darbu izmantotājiem par autoratlīdzības lielumu, maksāšanas kārtību un citiem noteikumiem, ar kādiem izdod licences, un iekasē paredzēto atlīdzību.

Tādējādi pastāv tiesisks pamats un nepieciešamība starp pusēm noslēgt rakstveida licences līgumu uz jaunu termiņu, sākot ar 2011.gada 1.janvāri, nosakot līgumā gan muzikālo darbu izmantošanas veidus, gan arī maksājamās autoratlīdzības aprēķināšanas un maksāšanas kārtību, tāpat citus licences līgumam nepieciešamus nosacījumus.

Prasītājs norādījis uz judikatūrā paustu atziņu, ka iespējams prasīt rakstveida licences līguma noslēgšanu apstākļos, kad elektroniskais plašsaziņas līdzeklis faktiski izmanto autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas pārstāvēto autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta (*skat. Augstākās tiesas Senāta 2004.gada 11.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-65, 2009.gada 25.novembra spriedumu lietā Nr.SKC-306 un 2011.gada 9.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-57*).

Prasītājs, pēc 2011.gada 1.janvāra ir vairākkārtīgi mēģinājis vienoties ar atbildētāju par licences līguma būtiskajām sastāvdaļām un rakstveida līguma noslēgšanu uz jaunu termiņu. Pēdējo reizi šāds piedāvājums atbildētājai izteikts 2013.gada 18.marta vēstulē Nr./vēstules numurs/, kurā lūgts izskatīt un līdz 2013.gada 31.martam atsūtīt atpakaļ vienu parakstītu vēstulei pievienotā licences līguma Nr./Līguma numurs/eksemplāru. Taču nekāda atbilde uz šo piedāvājumu no atbildētāja nav saņemta, tai pat laikā autoru darbu izmantošana tiek turpināta.

Prasītāja ieskatā šobrīd pušu savstarpējo attiecību apspriešana pēc iepriekšējā līguma, 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, un tajā noteiktās autoratlīdzības apmēra saglabāšana nav pieļaujama jo: laika gaitā mainās un pilnveidojas starptautiskā prakse autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma administrēšanā; tehnoloģiju attīstības rezultātā strauji mainās un pilnveidojas apraides, tātad darbu izmantošanas veidi un iespējas, un atskaišu par darbu izmantošanu programmatūras; ir mainījušās atbildētāja faktiskās darbības autoru darbu izmantošanā, t.i. iepriekšējais līgums neparedzēja autoru darbu līdzapraidi ar interneta tehnoloģiju palīdzību; līgums tika slēgts uz konkrētu termiņu un tā struktūra neparedz iespēju ikgadējai pārjaunošanai. Savukārt jaunā līguma redakcija aptver arī autoru darbu izmantošanu internetā. Kā arī atbildētājs pret prasītāja piedāvāto jauno līguma redakciju faktiski nav iebildis.

Lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visām raidorganizācijām, kas izmanto prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus, prasītājs, pamatojoties uz CISAC (1926.gadā dibināta Starptautiska autoru un komponistu konfederācija) rekomendācijām, nosaka attiecīgus tarifus un piemērojamās atlaides. CISAC ir definējusi šādus galvenos tarifu noteikšanas kritērijus: tarifi jānosaka pašiem autoriem; autoram vienmēr ir jābūt iekļautam viņa darba radītā ieņēmuma sadalē, un šis princips ietver jebkuru vienreizēju maksājumu; visās valstīs atlīdzību, kas pienākas autoriem un izdevējiem, ir jāiekasē uz procentu sistēmas bāzes, kāda ir ierastā prakse jaunrades izmantošanā; ārzemju autoru darbu izpildījums nevar būt par iemeslu zemākam procentu likmes piemērojumam par nacionālajiem darbiem piemēroto; atlīdzība var tikt noteikta tikai katrā konkrētā gadījumā, tādejādi nepieļaujot jebkādus tarifus, kuri tiek uzspiesti vienkārši ar administratīvo līdzekli, un nepieļaujot tiesu noteiktu tarifu piemērošanu gadījumos, kad nav panākta vienošanās starp autoru un izmantotāju; autoratlīdzības aprēķinam izmantotajā pamatojumā jāņem vērā mērķfinansējums un reklāmas ienākumi; ikviena sabiedrība apņemas savā valstī piemērot autortiesībām katram izpildījumam pamata minimumu 10% apmērā no bruto ieņēmumiem un nodrošinot to, ka autoru honorāri, kuri krājas oriģināla autoram, nav mazāki par 5 % no bruto ieņēmumiem.

Bez tam, prasītājs norādījis, ka sakarā ar 2004.gada 22.aprīlī pieņemtajiem Autortiesību likuma grozījumiem (stājās spēkā 2004.gada 1.maijā) no 2004.gada 1.maija AKKA/LAA kļuva par tirgus dalībnieku Konkurences likuma izpratnē un savā darbībā ir pakļauta Konkurences Padomes uzraudzībai.

Prasītājs atsaucies uz Konkurences likuma 13.panta nosacījumiem un norādījis, ka vismaz kopš 2004.gada 1.maija spēkā esošie normatīvie akti paredz mehānismu, kādā veidā var apstrīdēt AKKA/LAA tarifus. Šādu iespēju izmantoja biedrība „Latvijas Raidorganizāciju asociācija", par ko 2006.gada 25.oktobrī pieņemts Konkurences padomes lēmums ierosināt lietu par Konkurences likuma 13.panta 4. un 5.punkta iespējamo pārkāpumu biedrības „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" darbībās. Ar 2008.gada 13.februāra lēmumu Nr.20 Konkurences padome secināja, ka AKKA/LAA apstiprinātie autoratlīdzības tarifi uzskatāmi par samērīgiem un par vieniem no zemākajiem Eiropas Savienības dalībvalstu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju noteiktajiem tarifiem un nolēma izbeigt lietas izpēti. Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 14.janvāra spriedumu Konkurences padomes izdotais administratīvais akts atzīts par pamatotu un atstāts negrozīts, savukārt biedrības „Latvijas Raidorganizāciju asociācija" sūdzības – noraidītas. Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 15.novembra spriedumu lietā Nr.SKA-0370/A43000108 minētais lēmums atstāts negrozīts.

Prasītājs norādījis, ka Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments savā 2010.gada 15.novembra spriedumā konstatējis, ka Administratīvās apgabaltiesas spriedums pamatots ar argumentiem, ka:

1) trešajai personai (tas ir, AKKA/LAA) kā mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijai, ņemot vērā tarifu veidošanas kritērijus un vienojoties par licences līguma noslēgšanu, ir jāvienojas par autoratlīdzības tarifa lielumu, ievērojot: 1) to, ka katram autoram ir tiesības nosaukt sava darba cenu; 2) visu to autoru intereses, kurus tā Latvijas Republikā pārstāv (Sprieduma [3.6.] ?.);

2) trešās personas (tas ir, AKKA/LAA) tarifu veidošanas kritēriji ir skaidri definēti un tiek piemēroti diferencētā kārtībā; tarifu veidošanas kārtība atbilst mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju būtībai – aizstāvēt savu biedru tiesības attiecībās ar to darbu izmantotājiem. Darbu izmantotājiem, līdzdarbojoties tarifu noteikšanā un rekomendāciju izstrādē, tie nonāktu interešu konfliktā, savukārt mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija tad vairs neaizstāvētu autoru tiesības attiecībā ar to darbu izmantotājiem (Sprieduma [3.7].p).

Savukārt Senāta sprieduma motīvu daļā cita starpā atzīts, ka Konkurences likuma 13.panta 4,punkta piemērošanā svarīgi konstatēt, vai piemērotā cena ir taisnīga (Sprieduma [12] ?.). Senāts noraida kasācijas sūdzības argumentus par tiesas sprieduma nepareizību tarifu novērtējuma jautājumā. Apelācijas instances tiesa ir pārbaudījusi, vai Konkurences padome ir pārbaudījusi trešās personas (AKKA/LAA) noteikto tarifu pamatojumu. Tiesa ir pārbaudījusi, ka padome veikusi tarifu salīdzināšanu dažādās valstīs un ka trešās personas noteiktie tarifi nav pārmērīgi (Sprieduma [13]p.).

Līdz ar to prasītājs norādījis, ka no taisnīgas konkurences tiesību viedokļa, un ievērojot apstākli, ka Latvijas Republikā apraidi, izmantojot savās programmās prasītājas pārstāvēto autoru muzikālos darbus, veic gandrīz 100 elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, prasītājs nav tiesīgs ar atbildētāju vienoties par mazāku autoratlīdzības lielumu, nekā šobrīd maksā citi radio elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kas ir noslēguši licences līgumu ar prasītāju, jo tādā gadījumā atbildētājs nonāktu izdevīgākā situācijā nekā citi konkrētā tirgus dalībnieki, t.i., citi radio elektroniskie plašsaziņas līdzekļi.

Tāpat prasītājs norādījis, ka Senāta minētā taisnīgā cena nodrošina ne tikai to, ka autoru darbu izmantotāji atrodas vienlīdzīgās tirgus pozīcijās, bet arī to, ka muzikālo darbu autori, kuri gala rezultātā saņem autoratlīdzību, saņem pienācīgu samaksu par savu ieguldījumu to darbu radīšanā, kurus izmantojot komersants gūst peļņu.

Prasītājs norādījis, ka atbilstoši saviem statūtiem darbojas saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un Starptautiskās autoru un komponistu sabiedrību konfederācijas (CISAC) statūtiem un lēmumiem. AKKA/LAA tarifi par muzikālo darbu izmantošanu ir noteikti kā zināms procents no elektroniskā plašsaziņas līdzekļa ieņēmumiem, ievērojot arī muzikālo darbu izmantošanas īpatsvaru apraides programmās. Šādi tarifu noteikšanas principi pilnībā atbilst augstāk minētajiem CISAC definētajiem tarifu noteikšanas kritērijiem un visas pasaules praksei. Šāda pieeja autoratlīdzības noteikšanai, proti, ka tas ir zināms procents no raidorganizācijas vai attiecīgi elektroniskā plašsaziņas līdzekļa gada ieņēmumiem, pušu starpā ir bijusi pielīgta jau iepriekš - gan 2001.gada 17.septembrī noslēgtajā licences līgumā, gan arī tiesas ceļā par noslēgtu atzītajā līgumā tā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā.

Prasītājs norādījis, ka atbilstoši viņa noteiktajiem tarifiem, autoratlīdzība radio elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim ar tādu augstāk norādītu raidīšanas ilgumu, teritoriālo aptveramību un muzikālo darbu izmantošanas īpatsvaru programmās kā atbildētājam ir – no 65% līdz 80% no kopēja raidlaika, par ko strīda starp pusēm nav, – autoratlīdzība par 2010.,2011. un 2012.gadu būtu jāmaksā 3,5 % apmērā no tā gada ieņēmumiem – par darbu raidīšanu ēterā, un vēl 0,25 % no gada ieņēmumiem – par darbu publiskošanu internetā, kopā tādējādi - 3,75 % no ieņēmumiem.

Prasītājs norādījis, ka no Uzņēmumu reģistru apkalpojošās Lursoft IT, SIA datu bāzēs www.lursoft.lv publiski pieejamās informācijas redzams, ka atbildētāja neto apgrozījums 2011.gadā bija – LVL 740190 apmērā; 2012.gadā – LVL 782388 apmērā. Prasītājam nav pamata domāt, ka atbildētāja ieņēmumi un neto apgrozījums 2013.gadā samazināsies.

Līdz ar to attiecībā pret atbildētāju par šo laika periodu kopš 2011.gada 1.janvāra kopējais maksājamās autoratlīdzības apmērs tādējādi būtu:

2011. gadā -LVL 27 757,13 (3.75 % no LVL 740 190),
2012. gadā -LVL 29 339,55 (3.75 % no LVL 782 388),
2013. gadā -LVL 29 339,55 (3.75 % no LVL 782 388),

bet uz prasības celšanas brīdi, t.i. par 2013.gada pirmajiem sešiem mēnešiem attiecīgi LVL 14 669,78. Kopā par 2011. un 2012.gadiem un 2013.gada pirmo pusgadu - LVL 71 766,46 (LVL 27 757.13 + LVL 29 339.55 + LVL 14 669.78).

Prasītājs norādījis, ka laika posmā no 2011.gada 1.janvāra atbildētāja ir veikusi sekojošus autoratlīdzības maksājumus (iekavās uzrādīts atbildētājas bankas maksājuma uzdevumā norādītais maksājuma mērķis):

22.07.2011. LVL 6 998,11 (Atlīdzība par 2011.gada 1.pusgadu (3%));
23.03.2012. LVL 9 609,50 (Atlīdzība par 2011.gadu);
12.02.2013. LVL 5 000,00 (Atlīdzība par 2012.gadu);
25.04.2013. LVL 5 000,00 (Par autoratlīdzību par 2012.gadu daļēji);
09.05.2013. LVL 5 000,00 (2012.gads daļēji);
20.05.2013. LVL 3 159,54 (Galējs norēķins par 2012.gadu).

Ņemot vērā summas, kuras atbildētājai bija pienākums maksāt un faktiski veiktos maksājumus, prasītājs norādījis, ka atbildētājaa nesamaksātā autoratlīdzība par laika posmu no 2011.gada 01.janvāra līdz 2013.gada 30.jūnijam ir kopā veido LVL 36 999,31, t.i:

2011. gads LVL 11 149,52 (LVL 27 757.13 - LVL 16 607,71)
2012. gads LVL 11 180,01 (LVL 29 339.55 - LVL 18 159,54)
2013. gads LVL 14 669,78.

Bez tam prasītājs uzskata, ka vadoties no procesuālās ekonomijas principa, šajā lietā no atbildētāja piedzenama arī atlīdzība par programmu, kurās izmantoti autoru muzikālie darbi, padarīšanu pieejamu internetā, par ko nebija paredzēta atlīdzība 2005.gada 19.aprīļa licences līgumā. Par muzikālo darbu izmantošanu šādā veidā, t.i. internetā, atbildētājs autoratlīdzību vispār nav maksājis. Atbildētājs savu programmu paralēli raidīšanai ēterā izplatījis arī internetā starpniecību, īstenojot līdzapraidi kopš 2006.gada.

Prasītājs norādījis, ka no Uzņēmumu reģistru apkalpojošās Lursoft IT, SIA datu bāzēs www.lursoft.lv publiski pieejamās informācijas redzams, ka atbildētāja neto apgrozījums 2006.– 2010.gadiem kopā bijis – LVL 5 127 624 (2006.gadā - LVL 767 364; 2007.gadā - LVL 1255 699; 2008.gadā – LVL 1427 150; 2009.gadā - LVL 950110; 2010.gadā - LVL 727 301).

Līdz ar to, autoratlīdzība par muzikālo darbu izmantošanu programmā, kas padarīta pieejama internetā, bet kas nav tikusi maksāta - 0.25 % - šajos gados no 2006.gada līdz 2010.gadam ieskaitot kopā attiecīgi bijusi LVL 12 819,06 (0,25 % no LVL 5 127 624).

Prasītāsj norādījis, ka ņemot vērā augstāk minēto secināms, ka strīds starp pusēm faktiski ir nevis par autoratlīdzības maksājumu kā tādu noteikšanu, bet par šīs atlīdzības maksājumu palielināšanu, salīdzinot ar licences līgumu 2005.gada 19.aprīļa redakcijā.

Prasība pamatota uz Autortiesību likuma 7., 40., 42., 43., 63.-66.pantiem, Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 1.pantu.

Prasības pieteikuma papildinājumos (1.sēj.,l.l.226-229) prasītājs atbilstoši Civilprocesa likuma 74.panta trešās daļas 3.punkta nosacījumiem rakstveidā palielinājis sava prasījuma apmēru, ietverot prasībā arī nesamaksātās autoratlīdzības piedziņas prasījumu par visu 2013.gadu, kas sākotnēji celts par 2013.gada pirmo pusgadu - līdz 2013.gada 30.jūnijam ieskaitot.

Prasības pieteikuma papildinājumos norādīts, ka no Uzņēmumu reģistru apkalpojošās Lursoft IT, SIA datu bāzēs www.lursoft.lv publiski pieejamās informācija redzams, ka atbilstoši 2014.gada 19.augustā sniegtajām ziņām faktiski atbildētāja apgrozījums 2013.gadā bijis EUR 1114 691 vai par 0,13 % lielāks nekā prognozēts prasības pieteikumā saistībā ar maksājamās autoratlīdzības apmēru. Pie šādiem apstākļiem prasītājs uzskata par nepieciešamu palielināt sava prasījuma apmēru ar prasījumu par nesamaksātās autoratlīdzības piedziņas prasījumu par visu 2013.gadu atbilstoši atbildētāja faktiskajam neto apgrozījumam.

Līdz ar to, kopējais autoratlīdzības apmērs, ko par 2013.gadu pienāktos maksāt atbildētājam, ir EUR 41 800.91 (3.75% no EUR 1114 691).

Prasītājs norādījis, ka faktiski atbildētājs prasītājam par 2013.gadu veicis 2013.gada 21.decembrī vienu autoratlīdzības maksājumu pēc paša ieskatiem LVL 10 000 apmērā, kas atbilst EUR 14 228,72. Līdz ar to no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama nesamaksātās autoratlīdzības par 2013.gadu daļa EUR 27 572.19 (EUR 41 800.91 - EUR 14 228.72). Kopējais autoratlīdzības parāds par laiku no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 30.jūnijam sākotnējā prasības pieteikumā norādīts LVL 36 999.31, kas atbilst EUR 52 645.28, tajā skaitā par 2013.gada pirmo pusgadu - LVL 14 669.78, kas atbilst EUR 20 873.21. Palielinot prasības summu ar prasījumu par autoratlīdzības piedziņu par visu 2013.gadu, un ņemot vērā arī 2013.gada 21.decembrī faktiski veikto vienu autoratlīdzības maksājumu LVL 10 000 apmērā, kas atbilst EUR 14 228,72, kopējais šī prasījuma un arī visas prasības apmērs pieaug par EUR 6 698,98.

Atbildētājs – SIA /Nosaukums A/ 2014.gada 20.maijā cēlis pretprasību pret prasītāju par licences līguma atzīšanu par noslēgtu un taisnīgas atlīdzības noteikšanu, kura 2014.gada 17.jūnijā pieņemta un apvienota vienā tiesvedībā ar sākotnējo prasību (1.sēj., l.l.62-68).

Pretprasības pieteikumā atbildētājs norāda, ka prasītājs ir vienpusēji noteicis tarifu 3,75% kā atlīdzības lielumu, un pamatojoties uz to, aprēķinājis autoratlīdzības parādu par laiku no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 30.jūnijam LVL 49 818,37 apmērā.

Atbildētājs norādījis, ka nav noliedzis, ka par autortiesību aizsargātu muzikālu darbu izmantošanu ir jāmaksā taisnīga un samērīga atlīdzība, taču vienošanās par atlīdzības apmēru atbilstoši Autortiesību likuma 41.panta pirmajai daļai panākama divpusējas vienošanas rezultātā.

Pušu tiesiskās attiecības līdz 2010.gada 31.decembrim regulēja 2005.gada 19.aprīļa rakstveida licences līgums. Kopš 2011.gada 1.janvāra līdz šim starp pusēm pastāv faktiskās licences līguma attiecības atbilstoši 2005.gada 19.aprīļa rakstveida licences līguma redakcijai. Līdz ar to atbildētājs maksā prasītājam autoratlīdzību atbilstoši minētā licences līguma noteikumiem, t.i. 3% pie 65-80% mūzikas izmantojuma īpatsvara no licences līgumā definētajiem ieņēmumiem. Prasītājs atbildētāja veiktos maksājumus ir pieņēmis. Līdz ar to, atbilstoši judikatūrai (sk. *Augstākās tiesas Senāta Civillietu tiesu departamneta 2011.gada 9.februāra spriedums lietā Nr. SKC-57/2011 un 2009.gada 25.novembra spriedums lietā Nr. SKC-306/2009*), secināms, ka gadījumos, kad vispārējā rakstveida licences līguma starp prasītāju un raidorganizāciju, termiņš ir beidzies, licences līguma attiecības starp pusēm var turpināties uz savstarpēja izpildījuma pamata. Līgumiskās attiecības, kas izriet no licences līguma par muzikālo darbu izmantošanu, var faktiski turpināties klusuciešot, nepastāvot licences līguma rakstveida formai.

Jāņem vērā, ka pienākums izsniegt rakstveida vispārējo licenci irasītājam ir uzlikts ar likumu, t.i. Autortiesību likuma 65.panta pirmās daļas 2.punktu.

Atbildētājs norādījis, ka faktisko un tiesisko apstākļu ziņā analogā lietā Nr.SKC-306/2009 Senāts 2009.gada 25.novembra spriedumā ir secinājis, ka atbildības slogs par licences līguma nenoformēšanu rakstveidā negulstas vienīgi uz raidorganizāciju situācijā, kad AKKA/LAA un raidorganizācija nav spējušas vienoties par atlīdzības lielumu, jo tad tas būtu „acīmredzamā pretrunā ar Civillikuma 1.pantā nostiprināto labas ticības principu" (skatīt tiesas sprieduma 11.lapas 1.-2.paragrāfus). Tā kā licenču izsniegšana ir Autortiesību likumā skaidri atrunāta prasītāja funkcija, tā tiešajos pienākumos ietilpst vienoties ar darbu izmantotājiem par atlīdzības lielumu un citiem līguma nosacījumiem.

Atbildētājs norādījis, ka prasītājs sarunu laikā pēc 2011.gada 1.janvāra ir atteicies no starp pusēm faktiski pastāvošo licences līguma attiecību noformēšanas rakstveidā. Taču prasītājs minētā licences līguma noteikumu galvenos noteikumus pildīja – pieņēma no atbildētāja maksāto autoratlīdzību un atļāva atbildētājam izmantot prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta. Arī prasības pieteikumā prasītājs nenoliedz, ka starp pusēm pastāv licences līguma attiecības.

Bez tam prasītājs nav cēlis prasību par autortiesību pārkāpumu un zaudējumu piedziņu, bet gan par parāda (autoratlīdzības) piedziņu, kas norāda uz to, ka prasītājs ir atļāvis atbildētājam prasības periodā par laiku no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 27.augustam (kad celta prasība) izmantot prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus.

Atbildētāja ieskatā prasītājs pretēji Autortiesību likuma 41., 65.panta prasībām ir atteicies vienoties par starp pusēm pastāvošo licences līguma faktisko attiecību noformēšanu rakstveidā. Tā kā atbildētājs nepiekrita prasītāja vienpusēji noteiktajiem, nepamatotajiem un nesamērīgajiem tarifiem, prasītājs atteicās atbildētājam noformēt rakstveidā vispārējo licenci

Atbildētājs norādījis, ka 2005.gada 19.aprīļa biedrības „Latvijas Raidorganizāciju asociācijas" un prasītāja pārstāvju sapulcē tika panākta vienošanās par licences līguma tekstu, kas attiecināms uz visām biedrības „Latvijas Raidorganizāciju asociācijas" pārstāvētajām raidorganizācijām.

Līguma redakcija ir iekļauta minētās sapulces protokolā. No sapulces protokola ir redzams, ka pušu starpā ir panākta vienošanās par visiem līguma nosacījumiem, izņemot autoratlīdzības lielumu līguma 3.1.punktā. Tāpat ir panākta vienošanās par darbu izmantošanas noteikumiem, noteikts atbildētāja pienākums maksāt atlīdzību, definētas arī citas pušu tiesības un pienākumi, kā arī noteiktas konkrētas ieņēmumu pozīcijas, no kurām aprēķināt procentuālu atlīdzību par autoru darbu izmantošanu pēc tam, kad no tām atskaitītas konkrētas izdevumu pozīcijas.

Ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2009.gada 17.septembra un 2013.gada 6.jūnija tiesas spriedumiem civillietā Nr.C04344306 starp prasītāju un atbildētāju tika atzīts par noslēgtu 2005.gada 19.aprīļa licences līgums ar tajā noteiktu atlīdzības lielumu 3% apmērā no minētajā licences līguma 3.2. un 3.3.punktā definētajiem ieņēmumiem. Minēto savā 2011.gada 21.decembra spriedumā apstiprinājis arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments.

Atbildētājs norādījis, ka pašlaik starp pusēm pastāv faktiskās licences līguma attiecības, kas balstītas uz minētā licences līguma tekstu.

Atbildētājs atsaucies uz Civillikuma 1470., 1533.pantu un norādījis, ka pašlaik puses pilda un ar savām darbībām ir panākušas vienošanos par visām 2005.gada 19.aprīļa licences līguma būtiskajām sastāvdaļām – ka prasītājs izsniedz atļauju darbu izmantošanai, savukārt atbildētājs maksā par to atlīdzību.

Atbildētājs uzskata, ka ir pamats atzīt licences līgumu par noslēgtu visā tā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, jo minētā licences līguma detalizēti atrunātas pušu tiesības un pienākumi, kuru abas puses ievēroja līdz 2010.gada 31.decembrim.

Līdz ar to atbildētāja ieskatā pastāv pamats atzīt par noslēgtu 2005.gada 19.aprīlī pušu starpā saskaņoto licences līgumu par muzikālo darbu (ar vai bez teksta) raidīšanu raidorganizāciju programmās redakcijā, kādā tas iekļauts sapulces protokolā. Tā kā prasītājs piedāvā licences līgumu noslēgt uz laiku līdz 2016.gada 31.decembrim, atbildētājs piekrīt šādam 2005.gada 19.aprīļa licences līguma termiņam, var uzskatīt, ka vienošanās ir notikusi arī par licences līguma redakcijas termiņu.

Kas attiecas uz līguma maksu, tad Civillikuma 2019.pants un Autortiesību likuma 41.panta trešā daļa pieļauj maksas vēlāku noteikšanu, ko strīda gadījumā nosaka tiesa pēc saviem ieskatiem.

Tādējādi, ņemot vērā, ka puses ir vienojušās par visiem licences līguma noteikumiem, atbildētāja ieskatā ir likumīgs pamats prasīt atzīt par noslēgtu licences līgumu sākot ar 2011.gada 1.janvāri uz laiku līdz 2016.gada 31.decembrim, kā arī lūgt tiesu noteikt atlīdzības lielumu pēc saviem ieskatiem.

Atbildētājs atsaucies uz Civillikuma 5.pantu un tiesai nosakot taisnīgu atlīdzību lūdzis ņemt vērā Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas līgumu par autortiesībām, kam ir pievienojusies Latvija, kas nosaka, ka ir nepieciešams saglabāt līdzsvaru starp autoru tiesībām un plašākas sabiedrības interesēm. Tātad prasītājs izsniedzot licenci un nosakot atlīdzību, nedrīkst to noteikt nesamērīgi augstu, jo tas novestu pie tā, ka tiks nodarīts kaitējums sabiedrības interesēm – mūzikas darbu izmantošanai un darbu pieejamībai sabiedrībai tādā veidā, ka sabiedrības locekļi var to izmantot jebkurā vietā un laikā pēc katra individuālas izvēles (WIPO līguma Preambula un 8.pants). Kā arī Bernes konvencijas par literāro un mākslas darbu aizsardzību viens no pamatmērķiem ir autoru un to darbu izmantotāju interešu savstarpēja harmonizēšana, nevis vienpusēja savu noteikumu uzspiešana.

Atbildētājs norādījis, ka tarifi, kurus līdz šim prasītājs ir mēģinājis uzspiest atbildētājam vienpusēji ir noteicis pats prasītājs, tie neatbilst vispārējiem civiltiesību principiem un Autortiesību likuma 41.panta pirmās daļas un 65.panta pirmās daļas 1.punktam.

Prasītāja noteiktie tarifi ir nesamērīgi un tos nevar ņemt par pamatu nosakot taisnīgu atlīdzību. Atbilstoši vispārīgiem tiesību principiem prasītājam ir jāievēro vienlīdzīga attieksme pret darbu izmantotājiem un jārespektē tiesas kā neatkarīgas un objektīvas institūcijas noteiktā samērīgā autoratlīdzība. Nosakot atlīdzības lielumu 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.1.punktā, ir jāņem vērā, ka tiesa ir atzinusi par pamatotu noteikt atbildētājam atlīdzības apmēru 3% pie 65-80% muzikālo darbu izmantojuma no minētā licences līguma 3.2.punktā un 3.3.punktā definētajiem ieņēmumiem.

Atbildētājs norādījis, ka laika posmā no 2011.gada 1.janvāra nepastāv pamats palielināt minēto atlīdzības lielumu, jo: 1) nevar uzskatīt, ka pamats atlīdzības procenta palielināšanai varētu būt raidorganizācijas apgrozījuma pieaugums vai samazinājums; 2) atlīdzības noteikšana procentos pati par sevi nosaka maksājamās atlīdzības palielināšanos, ja veiksmīgas darbības rezultātā elektroniskais plašsaziņas līdzeklis palielina savu apgrozījumu; 3) autoratlīdzībai ir jābūt samērīgai ar raidorganizācijas finansiālo stāvokli, kas ir atbilstošs konkrētam muzikālo darbu izmantošanas laika posmam un apjomam.

Tādēļ, ņemot vērā atbildētāja izmantotās mūzikas apjomu prasības periodā 65-80% apjomā, atbildētājs uzskata, ka no 2005.gada 19.aprīlī noslēgtajā licences līgumā definētajiem ieņēmumiem samērīga, ekonomiski pamatota un taisnīga atlīdzība būtu nosakāma 3% apmērā, ievērojot 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.2. un 3.3.punktā definētos ieņēmumus.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs lūdz tiesu:

1) atzīt par noslēgtu atbildētāja un prasītāja licences līgumu par muzikālo darbu izmantošanu tā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, nosakot līguma darbības termiņu līdz 2016.gada 31.decembrim;

2) noteikt, ka minētā līguma 3.1.punktā paredzamais atlīdzības lielums ir 3%;

3) piedzīt no prasītāja visus tiesāšanās izdevumus.

Pretprasība pamatota ar Autortiesību likuma 40.pantu, 41.panta trešo daļu, 42.panta ceturto daļu, 65.pantu, Civillikuma 1470., 1482., 1485., 1533.pantu, Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas līguma par autortiesībām Preambulas piekto daļu, 8.pantu, Bernes konvencijas par literāro un mākslas darbu aizsardzību 11.^{bis}pantu.

2014.gada 18.jūlijā prasītājs tiesā iesniedzis paskaidrojumus par atbildētāja SIA /Nosaukums A/ pretprasību par licences līguma atzīšanu par noslēgtu un taisnīgas atlīdzības noteikšanu, (1.sēj., l.l.166-176), kuros norādīts, ka uzskata pretprasību par nepamatotu un noraidāmu sekojošu apsvērumu dēļ

Pirmkārt, kā jau pamatots prasības pieteikumā, tad iepriekš pušu starpā bijuši noslēgti terminēti rakstveida līgumi par prasītāja pārstāvēto autoru muzikālo darbu izmantošanu atbildētājas programmās.

Prasītāja ieskatā 2005.gada 19.aprīļa līgums pēc savas struktūras ir paredzēts kā terminēts viena gada līgums, kas piesaistīts konkrētiem datumiem, gadiem un ieņēmumiem, t.i. attiecīgā līguma struktūra neparedz iespēju tā ikgadējai pārjaunošanai, ko apstiprina arī fakts, ka tiesa izskatot pušu iepriekšējos strīdus līguma darbības termiņu noteikusi tikai līdz 2010.gada 31.decembrim.

Neatbilstošs ir atbildētāja apgalvojums, ka faktiski starp pusēm ir panākta vienošanās par 2005.gada 19.aprīļa līguma darbības jaunu termiņu. Prasītāja 2013.gada 18.marta vēstulei Nr./vēstules numurs/atbildētājam, kurā lūgts parakstīt un atgriezt licences līguma vienu eksemplāru, tika pievienots līgums, kura saturs gan licences apjoma, gan pušu saistību un dažādu blakus nosacījumu ziņā ir būtiski atšķirīgs no 2005.gada 19.aprīļa sapulcē izskatītā līguma projekta, ņemot vērā faktiskos un tiesiskos apstākļus, kas kopš 2005.gada ir būtiski mainījušies.

Otrkārt, atbildētājs pilnībā ir ignorējis prasības motīvāciju par to, kādēļ 2005.gada 19.aprīļa līguma redakcija jebkurā gadījumā vairs neatbilst šodienas prasībām. Tāpat pretprasības pieteikumā ir pilnībā ignorēts apstāklis, ka iepriekšējais līgums vispār neparedzēja autoru darbu līdzapraidi ar interneta tehnoloģiju palīdzību, tajā ir atsauces uz „videogalviņām" un „televeikala izvietošanu", kas nav piemērojams radio raidorganizācijai.

Pēc 2005.gada sarunām atbildētājs ir uzsācis publiskot savu programmu interneta tīklā, par ko citas raidorganizācijas papildus autoratlīdzības summai par raidīšanu ēterā maksā atlīdzību 0,25% no saviem ieņēmumiem. Savukārt 2005.gada 19.aprīļa līguma priekšmets attiecās tikai uz muzikālo darbu raidīšanu ēterā un neparedzēja tiesības radio programmu padarīt pieejamu sabiedrībai arī internetā. Atbildētājs par muzikālo darbu izmantošanu internetā nekad nav maksājis autoratlīdzību.

Līdz ar to prasītājs norādījis, ka pretprasības apmierināšana, atzīstot no jauna (uz jaunu termiņu) par noslēgtu pušu licences līgumu par muzikālo darbu izmantošanu 2005.gada 19.aprīļa redakcijā nav pieļaujama, jo šis līgums neaptver visu atbildētāja šobrīd īstenoto apraidi.

Treškārt, prasītāja ieskatā atbildētājs pretprasības pieteikumā atsaucoties uz Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) līguma par autortiesībām un norādot vienīgi uz sabiedrības locekļu tiesībām izmantot darbus jebkurā vietā un laikā pēc katra individuālas izvēles kā minētā līguma dominējošo nosacījumu, ir šo līgumu interpretējis un iztulkojis vienpusēji, nonākot pie kļūdainiem secinājumiem, ka sabiedrības locekļu tiesības darbu izmantošanā var prevalēt pār autoru ekskluzīvajām tiesībām lemt par savu darbu izmantošanu. Minētā līguma nosacījumi nesašaurina Bernes konvencijas par literāro un mākslas darbu aizsardzību norādīto, ka literāro un mākslas darbu autoriem ir ekskluzīvas tiesības dot atļauju padarīt savus darbus pieejamus sabiedrībai. Turklāt, WIPO līguma Preambulas piektajā rindkopā pietiekami skaidri atzīts, ka līdzsvars starp autoru tiesībām un plašākas sabiedrības interesēm galvenokārt saglabājams izglītības un pētniecības jomā, kā arī attiecībā uz informācijas pieejamību. Nedrīkstētu plašākas sabiedrības intereses jaukt ar dažu uzņēmēju, lielu komerciālu raidorganizāciju īpašnieku vēlmi pelnīt vairāk, mēģinot uzspiest autoriem nesamērīgi mazu autoratlīdzību.

Tādējādi atzīstams, ka atbildētājs, norādot vienīgi uz sabiedrības locekļu tiesībām izmantot darbus jebkurā vietā un laikā pēc katra individuālas izvēles kā WIPO līguma dominējošo nosacījumu, ir šo līgumu interpretējis un iztulkojis acīmredzami vienpusēji, nonākot pie kļūdainiem secinājumiem par to, ka sabiedrības locekļu tiesības darbu izmantošanā var prevalēt pār autoru ekskluzīvajām tiesībām lemt par savu darbu izmantošanu.

Ceturkārt, atbildētāja apgalvojumi, ka tarifus, ko prasītāja mēģinot uzspiest atbildētājai un arī citām raidorganizācijām, vienpusēji noteikusi AKKA/LAA valde un padome, kas neatbilstot ne vispārējiem cilvēktiesību principiem, ne Autortiesību likuma 41.panta pirmajai daļai un 65.panta pirmās daļas 1.punktam., un ka AKKA/LAA piedāvātais tarifs esot nesamērīgs un to nevarot ņemt par pamatu, nosakot taisnīgu atlīdzību, bet esot jāievēro vienlīdzīga attieksme pret darbu izmantotājiem un jārespektē tiesas kā neatkarīgas un objektīvas institūcijas noteiktā samērīga autoratlīdzība, nav pārbaudāmi un nav ņemami vērā izskatāmajā lietā.

Kā jau pamatots prasības pieteikumā , tad vismaz kopš 2004.gada 1.maija spēkā esošie normatīvie akti nosaka mehānismu, kādā veidā var apstrīdēt prasītāja noteiktos tarifus un šādu iespēju biedrība "Latvijas Raidorganizāciju asociācijas" izmantoja 2006.gada 25.septembrī vēršoties ar iesniegumu Konkurences padomē.

Ar 2008.gada 13.februāra Konkurences padomes lēmumu nr.20 tika secināts, ka prasītāja apstiprinātie autoratlīdzības tarifi uzskatāmi par samērīgiem un par vieniem no zemākajiem starp citu Eiropas Savienības dalībvalstu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju noteiktajiem tarifiem. Kā arī ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 14.janvāra spriedumu, kas atstāts negrozīts ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 15.novembra spriedumu, Konkurences padomes izdotais minētais administratīvais akts atzīts par pamatotu un atstāts negrozīts.

Piektkārt, atbildētāja paustā Civillikuma 5.panta interpretācija, ka tad, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārīgiem tiesību principiem, nepelna ievērību.

Atbilstoši judikatūrai (sk.*Augstākās tiesas Civillietu departamenta paplašinātā sastāvā 2014.gada 21.maija spriedums lieta Nr. SKC - 26/2014*) Civillikuma 5.panta piemērošana, t.i. lietas izspriešana pēc tiesas ieskata nenozīmē tiesneša individuālo izpratni par taisnību, bet gan nolēmuma balstīšanu uz faktisko apstākļu objektīvu izvērtējumu un tiesību normās ietvertajām pamatidejām, kas raksturo tiesību būtību, kā arī konkrētās tiesību nozares specifiskās īpatnības. Tādējādi izšķirot strīdu par licences maksu tiesai ne tikai jānoteic atlīdzības lielums, bet arī jāpamato, kādēļ tā piespriesto atlīdzību uzskatījusi par taisnīgu. Tiesas pamatojumam jāatklāj, ka tiesa izvērtējusi visus apstākļus, kuriem ir nozīme lietā, un nav balstījusies uz subjektīviem, bet gan racionāliem juridiskiem apsvērumiem.

Sestkārt, nepareizs ir atbildētāja apgalvojums, ka nepastāvot pamats palielināt licences līgumā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā minēto atlīdzības lielumu (3 %) par laika posmu pēc 2011.gada 1.janvāra. Prasītājs norādījis uz jau minētā Augstākās tiesas Civillietu departamenta paplašinātā sastāvā 2014.gada 21.maija spriedumā lietā Nr. SKC-26/2014), sekojošām atziņām:

(..) redzams, ka Civillietu tiesu palāta, pamatodamās uz lietas faktisko apstākļu izvērtējumu gan autortiesību, gan konkurenci regulējošo normatīvo

aktu aspektā, kā mērauklu, pēc kuras nosakāms atlīdzības lielums, izmantojusi AKKA/LAA padomes apstiprinātos tarifus, kas administratīvā procesa ietvaros atzīti par taisnīgu cenu. Atsaucoties uz pierādījumiem, kas apstiprina, ka minēto tarifu pamatojuma pārbaude veikta Administratīvā procesa likumā noteiktā kārtībā un ar spēkā stājušos Konkurences padomes 2008.gada 13.februāra lēmumu atzīts to samērīgums, nekonstatējot Konkurences likuma 13.panta (dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums) pārkāpumu, apelācijas instances tiesa noraidījusi atbildētājas šajā sakarā izvirzītos iebildumus.

(..) Kasācijas sūdzībā iepriekš norādītā pieeja strīda izšķiršanai asi kritizēta, uzsverot, ka tiesa lietu izspriedusi pretēji Autortiesību likuma 41.panta pirmās daļas, 65.panta pirmās daļas 1. un 2.punkta normām, kurām atbilstoši licences atlīdzības lielums var tikt noteikts, vienīgi pusēm vienojoties, nevis pēc AKKA/LAA vienpusēji „uzspiestiem" tarifiem.

Augstākās tiesas Civillietu departaments šādam kasācijas sūdzības iesniedzējas viedoklim nepiekrīt.

„ (..) Par kļūdainu atzīstams kasācijas sūdzības iesniedzējas pieņēmums, ka licences līguma nenoslēgšanā vainojama prasītāja AKKA/LAA, kura neesot izpildījusi Autortiesību likuma 65.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā paredzētos pienākumus. Šajā ziņā Civillietu tiesu palāta pamatoti norādījusi, ka minētajās normās dotais mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas funkciju raksturojums nav traktējams kā AKKA/LAA uzlikts pienākums noslēgt licences līgumu par katru cenu, bet gan ietver principu, kuram atbilstoši mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija nevar atteikt izsniegt vispārējo licenci kādai personai uz tādiem pašiem vai līdzvērtīgiem noteikumiem, uz kādiem tiek izsniegtas licences citām personām - autoru darbu izmantotājām.

Tāpat prasītājs atkārtoti norāda, ka kopš 2005.gada 19.aprīļa ir mainījušies gan tiesiskie apstākļi, gan faktiski atbildētāja īstenotā darbu izmantošana, līdz ar to ir tikai loģiska līguma jaunas redakcijas piedāvāšana, ņemot vērā visus mainījušos apstākļus, ko prasītāja arī darīja, ar savu 18.03.2013.gada vēstuli piedāvājot noslēgt jaunu licences līgumu Nr./Līguma numurs/.

Septītkārt, nepareiza ir vairākkārtējā atbildētāja atsauce uz to, ka līgums, kurš ir atzīts par noslēgtu ar tiesas spriedumu, var turpināties arī pēc tā termiņa izbeigšanās.

Prasītājs norāda, ka līguma termiņš ir tieši tāds pats līguma nosacījums kā visi citi līguma nosacījumi. Un tas izbeidzas atbilstoši līgumā noteiktajam vai šinī gadījumā – ar tiesas spriedumu noteiktajam termiņam. Tā pārskatīšana faktiski nozīmētu arī spēkā stājušās sprieduma civillietā Nr.C04344306 pārskatīšanu, ko nepieļauj Civilprocesa likums. Līdz ar to ir pamatoti uzskatīt, ka pušu starpā ar spriedumu lietā Nr.C04344306 par noslēgtu atzītā līguma 2005.gada 19.aprīļa redakcijā darbība ir beigusies 2010.gada 31.decembrī. Minētais atbilst arī tiesu praksei, atbilstoši kurai ar tiesas spriedumu par noslēgtu atzītu līgumu ir iespējams izbeigt, pamatojoties uz šāda līguma nosacījumiem, un nav iespējama šāda līguma turpināšanās pēc tajā fiksētā termiņa notecēšanas. Minētais norādīts arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta spriedumā lietā Nr.SKC-6/2011 (2011.gada 12.janvāra spriedums, lieta C04382606). Šīs lietas ietvaros, izskatot līdzīgu strīdu starp AKKA/LAA un /Nosaukums B/, kura būtība bija ar tiesas spriedumu noteita līguma pagarināšanās iespējamība pēc līgumā norādītā termiņa beigām, Senāts secināja, ka: „Tas, ka līgums, iestājoties tajā noteiktajam termiņam, zaudējis spēku un puses nav vienojušās par tā pagarināšanas iespēju, izslēdz pamatu runāt par līgumattiecību turpināšanos. [...] Ņemot vērā minēto, pretēji apelācijas instances tiesas nospriestajam, secināms, ka spēku zaudējušu līgumu par pagarinātu atzīt nav pamata".

No šīs atziņas acīmredzami izriet tas, ka arī šinī lietā pretprasības apmierināšana nav iespējama, jo pēc 2010.gada 31.decembra, t.i. datuma, līdz kuram ar tiesas spriedumu bija atzīts par noslēgtu līgums 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, neviena no pusēm otrai nepiedāvāja minēto līgumu ne pagarināt, ne arī noslēgt no jauna tādā pašā redakcijā.

Ņemot vērā visu augstāk minēto, prasītājs lūdz tiesu atbildētāja pretprasību pilnībā noraidīt.

2014.gada 7.novembrī atbildētājs iesniedza rakstveida paskaidrojumus uz prasību ar papildinājumiem norādot, ka atbildētājs prasību neatzīst (2.sēj., l.l. 2-13).

Papildus pretprasībā norādītajam atbildētājs norāda, ka prasītājs nav pamatojis, kā apstāklis, ka laika gaitā mainās un pilnveidojas starptautiskā prakse autora mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma administrēšana, var ietekmēt starp pusēm noslēgtā licences līgumā atlīdzības lielumu vai tā noteikumus, t.i., nepieciešamību licences līguma noteikumu maiņai.

Attiecībā uz prasītāja argumentu, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma tekstā esot atsauces uz „videogalviņām" un „televeikalu", kas neesot piemērojams radio raidorganizācijai, atbildētājs norādījis, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma projekts tika sagatavots prasītājam un biedrībai „Latvijas Raidorganizāciju asociācija" (turpmāk tekstā - LRA) vienojoties par licences līguma noteikumiem visām raidorganizācijām. LRA pārstāvēja gandrīz visas lielākās Latvijas radio un televīzijas raidorganizācijas, tādēļ licences līguma projekts tika izstrādāts priekš visām raidorganizācijām un tajā tika iekļauti arī termini, kas bija nozīmīgi televīziju raidorganizācijām. Atbildētājs norādījis, ka vairākās civillietās tiesas ir atzinušas, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līgums ir attiecināms uz radio raidorganizācijām (skatīt, piemēram, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 17.septembra un 2013.gada 6.jūnija tiesas spriedumus civillietā Nr.C04344306).

Atbildētājs norādījis, ka prasītāja apgalvojumiem par to, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līgums esot paredzēts tikai vienam gadam un konkrētā gada ieņēmumiem un nepastāvot iespēja šo līgumu katru gadu pārjaunot, nav pamata, jo par ieņēmumiem, kas definēti 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.2. un 3.3.punktā tika panākta vienošanās pēc vairāku gadu sarunām starp LRA un prasītāju.

Tāpat atbildētājs norādījis, ka 2013.gada 18.marta licences līguma projekts Nr./Līguma numurs/nav atzīstams par noslēgtu starp prasītāju un atbildētāju.

Atbildētājs noliedz, ka būtu jebkad atzinis sev par saistošu prasītāja prasības pieteikumam pievienotā 2013.gada 18.marta licences līguma projektu Nr./Līguma numurs/. Atbildētājs nav paudis savu gribas izteikumu slēgt minēto licences līgumu.

Pirmkārt, šis licences līguma projekts iekļauj sevī tādus licences līguma noteikumus, par kādiem iepriekš prasītājs sarunās nav informējis atbildētāju (piemēram, par līgumsodiem, termiņiem, kādos jāveic noteiktas darbības, u.c. noteikumiem).

Otrkārt, prasītājs un atbildētājs par licences līguma projektā ietvertajiem līguma noteikumiem nav vienojušies. Atbildētājs atsaucies uz Civillikuma 1533.panta nosacījumiem un norādījis, ka neviena puse nav parakstījusi minētā licences līguma projektu, tāpat nav parakstīta arī minētā licences līguma pielikumā pievienotā pavadvēstule. Tādēļ minētajiem dokumentiem nav piešķirams juridisks spēks vai nozīme.

Bez tam atbildētājs norādījis, ka 2013.gada 18.marta licences līguma projekts Nr./Līguma numurs/ nevar tikt attiecināts uz laika posmu pirms šī licences līguma sagatavošanas datuma. Nav precīzs prasības pieteikumā norādītais, ka judikatūrā ir atzīts, ka, ja elektroniskais plašsaziņas līdzeklis izmanto autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas pārstāvēto autoru muzikālos darbu, tad pastāv iespēja prasīt atzīt par noslēgtu licences līgumu.

Atbildētājs norādījis, ka prasīt atzīt par noslēgtu var tādu licences līgumu, kurš starp pusēm jau faktiski pastāv. Prasītāja prasības pieteikumam pievienotajā licences līguma projektā aprakstītās tiesiskās attiecības starp pusēm nepastāv, izņemot noteikumu par prasītāja atļaujas piešķiršanu raidīt un vienlaicīgi publiskot prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus interneta tīklā, kas pēc satura pilnībā atbilst savstarpēji pildītā 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 1.punkta un 2.punkta tekstam (ciktāl tas attiecas uz prasītāja piešķirtās atļaujas apjomu).

Atbildētājs norādījis, ka prasītājs sarunu laikā ticis informēts, ka atbildētājs nepiekrīt piedāvātā jaunā licences līguma projekta tekstam, jo tas paredz pilnīgi citus līguma noteikumus nekā 2005.gada 19.aprīļa licences līgums. Savukārt prasītājs nekādu citu licences līguma redakciju, izņemot savu

vienpusēji sagatavoto, apspriest nevēlējās.

Atbildētāja ieskatā prasītāja vienpusēji noteiktie tarifi nav izmantojami objektīvas atlīdzības aprēķināšanai. Prasītāja atsaukšanās tikai uz paša radītiem tarifiem autoratlīdzības aprēķināšanā nav pamatota. Prasītājs nav iesniedzis tiesai savu tarifu aprēķina metodoģiju, kas ļautu pārbaudīt vai tarifu aprēķins un aprēķina metodoloģija ir ekonomiski pamatoti.

Prasītājs norāda, ka, nosakot tarifus, ir ievērotas Starptautiskās autoru un komponistu sabiedrību konfederācijas (CISAC) rekomendācijas, lai noteiktu vienpusējus tarifus. Taču minētās rekomendācijas nav juridiski saistošas.

Tās ir modificējamas atbilstoši konkrētās valsts vēsturiskajai un ekonomiskajai situācijai un līgumslēdzēju pušu vienošanās. Bez tam CISAC apvieno tikai autoru un komponistu sabiedrības un tajā nav pārstāvēti darbu izmantotāji, kas varētu līdzdarboties rekomendāciju izstrādē. Līdz ar to atzīstams, ka CISAC tarifi ir tikpat vienpusēji kā prasītāja noteiktie.

No 2014.gada 1.janvāra ir stājušies spēkā grozījumi Autortiesību likumā, kurš papildināts ar 66.[1]pantu, kas paredz mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijai pienākumu atlīdzības noteikšanā ievērot noteiktus kritērijus, t.i.,1) tiešu komerciālu labumu, kuru gūst darba vai blakustiesību objekta izmantotājs attiecīgā izmantojuma rezultātā; 2) darba izmantošanas mērķi, apjomu un nozīmību atkarībā no izmantošanas veida saimnieciskās vai citas darbības ietvaros; 3) darba radīšanā vai izveidē ieguldītos finanšu līdzekļus un citus atlīdzības ekonomisko pamatotību raksturojošus lielumus.

Prasītājs nevienu no šiem kritērijiem nav aprakstījis prasības pieteikumā, kā arī nav iesniedzis nevienu pierādījumu tam, kā prasītājs pamato savu vienpusēji noteikto tarifu 3,75% apmērā ne pirms, ne pēc 2014.gada 1.janvāra. Tāpat nav neviens pierādījums tam, ka citiem muzikālo darbu izmantotājiem ir noteikts vienāds atlīdzības lielums un tā piemērošanas pamatnosacījumi.

Bez tam atbildētājs norādījis, ka Autortiesību likums neparedz tādu jēdzienu kā „tarifi" un tādējādi jau terminoloģiski izslēdz vienpusēju atlīdzības noteikšanu, bet tā nosakāma vienojoties ar izmantotāju, kā to paredz Autortiesību likuma 41.panta pirmā daļas un 65.panta pirmā daļa. To apstiprina līdzšinējā tiesu prakse analogās civillietās, piemēram, lietā Nr. PAC460 Augstākās tiesas Civillietu tiesu palāta 2003.gada 23.oktobra spriedumā norāda: "Likums neparedz, ka atlīdzība ir autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas vienpusēji noteiktie tarifi. Saskaņā ar Autortiesību likuma 41.panta pirmo daļu atlīdzības lielums tiek noteikts, pusēm vienojoties, atbilstoši Autortiesību likuma 65.panta pirmās daļas 1.punktam par atlīdzības lielumu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija vienojas ar darbu izmantotājiem".

Kā arī atbildētājs norādījis, ka šobrīd nav pamata mainīt 2005.gada 19.aprīļa līgumā ietverto atlīdzības lielumu 3% apmērā, kas pamatots ar tiesu spriedumiem (Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 17.septembra un 2013.gada 6.jūnija spriedumi civillietā Nr.C04344306, ir stājušies likumīgā spēkā), jo: nevar uzskatīt, ka pamats atlīdzības procenta palielināšanai varētu būt raidorganizācijas apgrozījuma pieaugums; atlīdzības noteikšana procentos pati par sevi nosaka maksājamās atlīdzības palielināšanos, ja veiksmīgas darbības rezultātā raidorganizācija palielina savu apgrozījumu; autoratlīdzībai ir jābūt samērīgai ar raidorganizācijas finansiālo stāvokli, kas ir atbilstošs konkrētam muzikālo darbu izmantošanas laika posmam un apjomam.

Prasītājs norāda uz to, ka licences līguma noteikumi esot novecojuši, un tādēļ esot nepieciešams noslēgt jaunu rakstveida līgumu. Vienlaicīgi prasītājs atsaucas pra uz saviem vienpusēji noteiktajiem tarifiem, kuru apmēru prasītāja ieskatā par pamatotiem esot atzinusi Konkurences padome ar 2008.gada 13.februāra lēmumu lietā, kas ir ierosināta 2006.gada 25.oktobrī.

Atbildētāja ieskatā nepamatots ir prasītāja apgalvojums, ka licences līguma noteikumi ir novecojuši, taču prasītāja ieskatā pamatoti atzīstami 8 gadus atpakaļ noteikti vienpusēji tarifi, bet nepamatoti ir 9 gadus veci līguma noteikumi.

Atbildētāja ieskatā nepastāv objektīvs pamats grozīt ar tiesas spriedumu noteikto atlīdzības lielumu no 2005.gada 19.aprīļa licences līgumā definētajiem ieņēmumiem.

Paskaidrojumos norādīts, ka nepamatota ir prasītāja norāde, ka laikā no 2006.gada līdz 2013.gadam atbildētājs būtu publiskojis savu radio programmu internetā, kā arī, ka 2005.gada 19.aprīļa līgums neparedzēja tiesības publiskot radio programmu internetā.

2005.gada 19.aprīļa licences līguma 2.1.punkts aptvēra atļauju raidorganizācijām raidīt muzikālos darbus arī internetā. Toreiz vēl netika ieviests atsevišķs dalījums starp radio programmas pārraidīšanu pa frekvencēm un radio programmas raidīšanu internetā. Elektroniskās plašsaziņas līdzekļi (LRA) un prasītājs 2005.gadā to uzskatīja kā muzikālo darbu izmantošanu radio programmā bez iedalījuma radio programmas pārraidīšanai pa frekvencēm un internetā. Minēto faktu apliecina tas, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 2.1.punktā ir norādīts, ka ar līgumu piešķirtā atļauja attiecas uz Raidorganizācijas programmām, kas tiek raidītas analogā vai digitālā sistēmā. Par digitālo sistēmu tika atzīts arī internetā tīkls.

Tādēļ maksājamajā autoratlīdzībā, kas bija aprēķināta pēc 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.1.punkta ir pilnībā attiecināma arī uz muzikālo darbu pārraidīšanu internetā.

Līdz ar to ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 17.septembra un 2013.gada 6.jūnija tiesas spriedumiem civillietā nr.C04344306 noteiktais atlīdzības lielums 3% apmērā no licences līgumā definētajiem ieņēmumiem aptvertu arī autoratlīdzību par muzikālo darbu izmantošanu internetā.

Turklāt atbildētājs norādījis, ka prasītāja noteiktais tarifs par muzikālo darbu pārraidīšanu internetā nav samērīgs un ir pretrunā ar paša prasītāja noteiktajiem tarifu veidošanas principiem.

Prasītājs par muzikālo darbu pārraidīšanu internetā pieprasa 0,25% no visiem ieņēmumiem, neatkarīgi no muzikālo darbu izmantošanas apjoma programmā, taču šāda pieeja nav atbilstoša paša prasītāja tarifam par muzikālo darbu pārraidīšanu ēterā, kas tiek noteikts atkarībā no muzikālo darbu izmantošanas apjoma. Tarifa likmei 0,25% nav nekādas aprēķina metodoloģijas vai ekonomiskā pamatojuma.

Tāpat prasītājs nepatiesi norāda, ka Konkurences padome savā lēmumā ir pārbaudījusi visu prasītāja noteikto tarifu samērīgumu un ekonomisko pamatojumu. Konkurences padome nav pārbaudījusi tarifa ar likmi 0,25% samērīgumu vai ekonomisko pamatojumu.

Tādēļ tarifs ar likmi 0,25% par muzikālo darbu pārraidīšanu internetā nav atzīstams par pamatotu un izmantojamu atlīdzības noteikšanā par muzikālo darbu izmantošanu internetā.

Atbildētāja ieskatā prasītājs nepamatoti atsaucas uz Konkurences padomes un Administratīvās apgabaltiesas un Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta nolēmumiem, jo tiem nav nozīmes civiltiesiskos strīdos, jo tiesas civillietās nevērtē civiltiesiskus strīdus no konkurences tiesību viedokļa. Minētais fakts atzīts judikatūrā. Bez tam Konkurences padome neveic pakalpojumu sniegšanas cenas regulēšanas funkciju.

Atbildētājs uzskata, ka prasītājs pretēji Civilprocesa likuma pamatprincipam nav pierādījis, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.1.punktā noteiktais atlīdzības lielums būtu jāpaaugstina no 3% līdz 3,75%. Lūdz prasību noraidīt.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.decembra spriedumu (l.l.25-31) celtā prasība tika apmierināta daļēji – atzīts par noslēgtu no 2011.gada 1.janvāra starp biedrību AKKA/LAA un SIA /Nosaukums A/ licences līgums par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai radio ēterā un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā uz laiku līdz 2016.gada 31.decembrim, nosakot autoratlīdzības lielumu 3,75 % no SIA /Nosaukums A/ ieņēmumiem; piedzīts no atbildētāja prasītāja labā autoratlīdzības parāds EUR 59344,26 un tiesāšanās izdevumi EUR 3623,52, kopā piedzīti EUR 62 967,78. SIA /Nosaukums A/ pretprasība atzīt par noslēgtu licences līgumu par muzikālo darbu izmantošanu tā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, nosakot līguma darbības termiņu līdz 2016.gada 31.decembrim un autoratlīdzības lielumu 3 % apmērā no SIA

/Nosaukums A/ ieņēmumiem - noraidīta; atbildētājam noteikts termiņš sprieduma izpildei daļā par piedziņu 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pirmās instances tiesa savā spriedumā atzinusi, ka lietā nav strīda, ka prasītājs ir autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, Autortiesību likuma 7.panta otrās daļas, 63.panta izpratnē, kas pamatojoties uz Autortiesību likuma 64.panta otro un trešo daļu aizstāv autoru subjektu mantiskās tiesības, kuras izriet no autortiesībām, un savā darbībā pārstāv autortiesību subjektu tiesības un likumīgās intereses Latvijas Republikā visās attiecībās ar jebkuru publisko vai privāto tiesību subjektu. Savukārt atbildētājs ir prasītāja pārstāvēto autoru darbu izmantotājs, kas autoru darbus izmanto kā elektroniskais plašsaziņas līdzeklis Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma izpratnē, ko apliecina atbildētājam, pamatojoties uz Nacionālās Elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes 2011.gada 12.maija lēmuma Nr.46 pamata, izsniegtā apraides atļauja Nr. /atļaujas numurs/ uz laiku līdz 2021.gad 11.maijam.

Sprieudmā norādīts, ka atbilstoši Autortiesību likuma 40.panta pirmās daļas un 41.panta pirmās daļas noteikumiem atbildētājs ir tiesīgs izmantot prasītāja pārstāvēto autoru darbus saņemot attiecīgu atļauju – licenci, kurā noteiktas izmantošanas tiesības un izmantošanas veids. Atbilstoši Autortiesību likuma 42.panta ceturtās un daļas un 43.panta pirmās daļas un trešās daļas 4.punktam atļauju izmantot prasītāja pārstāvēto autoru darbus izsniedz kā vispārējo licenci rakstveida formā.

No Augstākās tiesas Civillietu tiesas palātas 2009.gada 17.decembra sprieduma, Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 21.decembra un Augstākās tiesas Civillietu tiesas palātas 2013gada 6.jūnija sprieduma lietā Nr.C04344306, atzīts par noslēgtu starp atbildētāju un prasītāju licences līgums par muzikālo darbu izmantošanu tā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, nosakot līguma termiņu līdz 2010.gada 31.decembrim un 3.1.punktā paredzamais atlīdzības lielums ir 3% no tiem atbildētāja gada ienākumiem, kas gūti no darbu izmantošanas, veicot atbildētāja pamatdarbību – programmu veidošanu.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka lietā nav strīda, ka pēc 2010.gada 31.decembra prasītājs nav izsniedzis atbildētājam rakstveida licenci un puses nav rakstveidā vienojušās par licences līguma noslēgšanu, saskaņā ar kuru atbildētājam būtu tiesības turpināt izmatot prasītāja pārstāvēto autoru darbus. Kā arī lietā nav strīda, ka pēc 2010.gada 31.decembra atbildētājs turpina izmantot prasītāja pārstāvēto autoru darbus un veic autoratlīdzības maksājumus atbilstoši 2005.gada 19.aprīļa līguma 3.1.punktā noteiktajam atlīdzības apmēram, t.i. 3% apmērā no līguma 3.2., 3.3.punktā definētajiem ieņēmumiem.

Tā kā no lietas materiāliem redzams, ka 2013.gada 18.martā prasītājs nosūtīja atbildētājam licences līguma projektu 2013.gada 18.marta redakcijā nr./Līguma numurs/, piedāvājot atbildētājam noslēgt licences līgumu attiecīgā līguma redakcijā, taču līgums starp pusēm šādā redakcijā netika parakstīts un faktiski arī netika apspriests, pirmās instances tiesa secinājusi, ka faktiski starp pusēm pastāv strīds par autoratlīdzības maksājumu apmēru pēc 2010.gada 31.decembra, kas atbildētājam jāmaksā prasītājam par licences līguma noslēgšanu un autoratlīdzības tarifa apmēra noteikšanu atbildētājam.

Līdz ar to pirmās instances tiesa atzinusi, ka kaut arī no 2010.gada 31.decembra pušu attiecības vairs neregulēja rakstveida licences līgums, atbildētājs veica autoratlīdzības maksājumus par muzikālo darbu izmantošanu un prasītājs šos maksājumus pieņēma. Pie šādiem apstākļiem tiesa atzinusi, ka tiesiskās attiecības starp pusēm faktiski turpinājās arī pēc 2005.gada 19.aprīļa redakcijā izteiktā līguma termiņa beigām.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1484.pantu un norādījusi, ka atbilstoši juridiskajā literatūrā paustajām atziņām, gadījumos, kad pēc likuma noteiktu veidu darījumi slēdzami rakstveidā, tie pirms attiecīga dokumenta (akta) noformēšanas nerada gribas izpaudumam atbilstošas sekas. Taču tas nenozīmē, ka šāda nenobeigta darījuma daļēja vai pilnīga izpilde nerada nekādas sekas (…) abām pusēm ir Civillikuma 1485.pantā noteiktās tiesības (skat. *Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Sagatavojis autoru kolektīvs K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Rīga, Mans Īpašums 2000, 66.lpp.*)

Kā arī pirmās insatnces tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu un norādījusi, ka Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 21.decembra spriedumā lietā nr.SKC-455; 2009.gada 25.novembra spriedumā lietā nr.SKC-306/2009 norādīts, ka ņemot vērā Civillikuma 1484.panta traktējumu un šā likuma 1485.pantā noteikto, gadījumā, ja noslēgta mutiska vienošanās par būtiskiem līguma noteikumiem, tad katrs no līdzējiem var prasīt no otra, lai taisa atbilstošu aktu, atzīts, ka prasījums par licences līguma noslēgšanu var būt par izskatīšanas priekšmetu tiesā. Turklāt, ja rakstveidā nenoformēts darījums ir daļēji izpildīts, kā tas ir konkrētajā gadījumā, Civillikuma 1488.panta 2.punkts paredz, ka tas ir saistošs abām pusēm.

Tiesa atsaukusies uz Autortiesību likuma 63.panta trešo daļu un 65.pantu un norādījusi, ka mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju, tostarp prasītāja, funkcijās ietilpst autoru mantisko tiesību administrēšana, kas izpaužas kā vienošanās par atlīdzības lielumu, maksāšanas kārtību un citiem noteikumiem.

Tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1470.,1533.pantu Autortiesību likuma 41.panta pirmo daļu un norādījusi, ka prasītāja ieskatā licences līgums noslēdzams jaunā 2013.gada 13.marta līguma projekta redakcijā, savukārt atbildētājs uzskata, ka pušu līgumiskās attiecības turpinās un atzīstamas pēc līguma 2005.gada 19.aprīļa redakcijā.

Spriedumā norādīts, kaut arī licences līgums 2005.gada 19.aprīļa redakcijā ir starp pusēm apspriests un savulaik atzīts par pieņemamu abām līgumslēdzējām pusēm, taču prasītājs šobrīd vairs nepiekrīt līguma slēgšanai 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, savukārt 2013gada 18.marta licences līguma redakcija starp pusēm faktiski nav apspriesta un vienošanās par līguma noslēgšanu starp pusēm šādā redakcijā nav panākta.

Līdz ar to pirmās instances tiesa atzinusi, ka, izšķirot pušu strīdu, tiesai ir jānosaka licences līguma būtiskās sastāvdaļas, kas norādītas Autortiesību likuma 41.panta pirmajā daļā, nevis jāatzīst par noslēgtu starp pusēm licences līgums kādā konkrētā tekstuālā redakcijā.

Pie šādiem apstākļiem pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasītāja prasība par licences līguma atzīšanu par noslēgtu 2013.gada 18.marta redakcijā un atbildētāja pretprasība par līguma atzīšanu par noslēgtu 2005.gada 19.aprīļa līguma redakcijā ir nepamatotas un noraidāmas.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka starp pusēm faktiski nav strīda par licences līguma objektu, t.i. tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai radio ēterā un vienlaikus publiskošanai interneta tīklā. Ņemot vērā, ka atbildētājs faktiski nenoliedz, ka publisko arī savus raidījumus interneta tīklā vismaz kopš 2011.gada 1.janvāra, tiesa atzinusi, ka starp pusēm pastāv tikai strīds, vai par šāda veida prasītāja pārstāvēto autoru darbu publiskošanu ir vai nav nosakāma atsevišķa atlīdzība, vai arī to aptver atlīdzība, kas nosakāma par šo darbu raidīšanu radio ēterā.

Kā arī tiesa atzinusi, ka faktiski starp pusēm nepastāv strīds par licences līguma termiņu, t.i. gan prasītājs, gan atbildētājs pieteikuši prasījumus līguma noslēgšanai vai atzīšanu par noslēgtu uz laiku līdz 2016.gada 31.decembrim

Ņemot vērā, ka iepriekšējā starp pusēm noslēgtā līguma 2005.gada 19.parīļa redakcijā darbības termiņš beidzās 2010.gada 31.decembrī, bet atbildētājs turpināja izmantot prasītāja pārstāvēto autoru darbus, tiesa atzinusi, ka līguma darbības termiņš nosakāms uz laiku no 2011.gada 1.janvāra līdz 2016.gada 31.decembrim.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Autortiesību likuma 41.panta trešo daļu un norādījusi, ka tā kā minētā tiesību norma paredz, ka atlīdzības lielumu nosaka tiesa pēc saviem ieskatiem, vadās no Civillikuma 5.panta, ka gadījumā, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāizspriež pēc taisnības apziņas un vispārējiem principiem.

Spriedumā norādīts, ka prasītājs savu prasījumu noteikt autoratlīdzību 3,75% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem pamatojis un aprēķinājis atbilstoši prasītāja apstiprinātajām autoratlīdzības minimālajām normām (tarifiem) raidorganizācijām, ņemot vērā, ka atbildētāja izmantotā vidējā mūzikas proporcija atbildētāja programmām ir no 65% līdz 80% no kopējā raidlaika un tiek veikta arī atbildētāja raidījumu pārraide interneta tīklos. Savukārt atbildētājs norāda, ka atbilstoši licences līguma 2005.gada 19.aprīļa redakcijā nosacījumiem un atbilstoši spēkā esošam tiesas nolēmumam autoratlīdzība

nosakāma 3% apmērā no atbildētāja ienākumiem.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka lietā nav strīda, ka atbildētāja izmantotā vidējā mūzikas proporcija atbildētāja programmās ir atbilstoši 65% līdz 80% no visa raidlaika un tiek veikta arī atbildētāja programmu izplatīšana interneta tīklā.

Lietā nav strīda, ka ar 2004.gada 16.jūnija prasītāja apstiprinātās autoratlīdzības normas (tarifi) raidorganizācijām muzikālo darbu raidīšanai ēterā paredz vienādus kritērijus maksājamās autoratlīdzības apmērā visām radio organizācijām, pie nosacījuma, ka identisks ir šo raidorganizāciju programmās izmantotais muzikālo darbu apjoms. Pamatojoties uz apstiprinātajiem tarifiem pie muzikālo darbu kopējā īpatsvara radio programmās no 65% līdz 80%, autoratlīdzības tarifs par prasītāja pārstāvēto autoru darbu raidīšanu ēterā ir 3,5% no radio raidorganizācijas ieņēmumiem. Kā arī prasītājs apstiprinājis atlīdzības minimālās normas par muzikālu darbu publisku pārraidīšanu internetā, ja radio programma vienlaicīgi tiek pārraidīta ēterā un internetā noteikts tarifs 0,25% no radio raidorganizācijas ieņēmumiem.

Spriedumā norādīts, ka minēto tarifu izvērtējumu ir veikusi Konkurences padome 2008.gada 13.februāra lēmumā Nr.20, atzīstot, ka prasītāja apstiprinātie autoratlīdzības tarifi uzskatāmi par samērīgiem un par vieniem no zemākajiem starp citu Eiropas Savienības valstu mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizāciju noteiktajiem tarifiem.

Konkurences padomes 2008.gada 13.februāra lēmuma Nr.20 pamatotība ir izvērtēta ar 2010.gada 15.novembra Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumu, ar kuru tika atstāts negrozīts Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 14.janvāra spriedums.

Līdz ar to tiesa atzinusi, ka atbildētāja argumenti, ka prasītāja tarifi ir noteikti vienpusēji, nevar būt pats par sevi formāls pamats šāda prasījuma noraidīšanai, jo tarifi ir noteikti ievērojot Starptautiskās autoru un komponistu biedrību konfederācijas (CISAC) tarifu noteikšanas kritērijus, to apmērs ir vērtēts administratīvā procesā, kurā galīgais nolēmums ir stājies spēkā un attiecīgi Administratīvās apgabaltiesas spriedumam ir likuma spēks.

Pie šādiem apstākļiem pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasītāja noteikto tarifu piemērošana attiecībā pret atbildētāju ir pamatota un nav pretēja Autortiesību likuma 41.panta pirmās daļas, 65.panta pirmās daļas prasībām. Kā arī tiesas ieskatā šobrīd nav pamata noteikt atbildētājam savādāku autoratlīdzības apmēru nekā nosaka prasītāja noteiktie tarifi pamatojoties uz Autortiesību likuma 66.1panta noteikumiem, kas stājās spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, jo autoratlīdzība tiek noteikta arī par laika periodu līdz 2014.gada 1.janvārim, kā arī šāda atšķirīga autoratlīdzības apmēra noteikšana atbildētājam nostādītu atbildētāju labvēlīgākā situācijā salīdzinot ar pārējām raidorganizācijām, kurām prasītājs piemērojis noteiktos tarifus. Tiesas ieskatā jautājums par Autortiesību likuma 66.1pantā noteikto kritēriju piemērošanu ir jāizvērtē prasītājam lemjot jautājumu par tarifu noteikšanu.

Līdz ar to pirmās instances tiesa atzinusi par pamatotu noteikt atbildētājam paredzēto autoratlīdzības lielumu 3,75% apmērā no atbildētāja ienākumiem, kā to lūdz prasītājs, un kas atbilst prasītāja noteikto tarifu apmēram, ko tiesa atbilstoši Civillikuma 5.panta nosacījumiem atzīst par samērīgu un taisnīgu atlīdzību.

Pirmās instances tiesa atbildētāja argumentu, ka ar Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2013.gada 6.jūnija spriedumu lietā Nr.04344306 (nr.PAC0-567/2013) jau ir noteikts autoratlīdzības apmērs un nekādi apstākļi nav mainījušies, lai mainītu šo tarifu, ir noraidījusi, jo par kritēriju autoratlīdzības apmēra noteikšanai nevar kalpot citā lietā noteikta šo maksājumu likme, jo katrs strīds izšķirams, ņemot vērā konkrētus apstākļus. Kā arī atbilstoši Civilprocesa likuma 5.panta sestajai daļai, tiesas nolēmums citā lietā pats par sevi nevar būt patstāvīgs pamats autoratlīdzības apmēra noteikšanai, izšķirot strīdu, jo lietā izteiktās atziņas var tikt izmantotas tikai spriedumā argumentācijā attiecībā uz tiesību normu piemērošanu.

Spriedumā norādīts, ka ņemot vērā tiesas noteikto autoratlīdzības likmi 3,75% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem, kas ir augstāka par to, ko laikā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim maksāja atbildētājs, secināms, ka atbildētājs nav pilnībā norēķinājies ar prasītāju par autoru darbu izmantošanu licences līgumisko attiecību pastāvēšanas laikā. Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenams autoratlīdzības maksas parāds, kas aprēķināts ņemot vērā publiski pieejamo informāciju par prasītāja ienākumu apmēru 2011.gadā līdz 2013.gadā, kā arī atbildētāja veikto maksājumu apmēru.

Atbilstoši prasītāja aprēķinam, pret ko atbildētājs neiebilda, atbildētāja autoratlīdzības parāds par laiku no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim sastāda EUR 59344,26 apmērā. Minētais aprēķins veikts ņemot vērā, ka tiesa noteikusi autoratlīdzības likmi no 2011.gada 1.janvāra atbildētājam 3,75% apmērā no ieņēmumiem; saskaņā ar publiski pieejamo informāciju atbildētāja apgrozījums 2011.gadā bija LVL 740190 apmērā; 2012.gadā – LVL 782388 apmērā; 2013.gadā – EUR 1114691 apmērā; atbildētājs ir veicis autoratlīdzības maksājumus par 2011.gadu – LVL 11149,52 apmērā; par 2012.gadu – LVL 11180,01 apmērā; par 2013.gadu – EUR 14228,72 apmērā. Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenams autoratlīdzības parāds par laiku no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim EUR 59344,26 apmērā.

Taču pirmās instances tiesa atzinusi par nepamatotu prasītāja prasību daļā par autoratlīdzības apmēra EUR 18239,88 apmērā piedziņu par programmas pārraidīšanu internetā laikā no 2006.gada līdz 2010.gadam ieskaitot.

Tiesa atzinusi, ka prasītājs pretēji Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas nosacījumiem nav pierādījis savu apgalvojumu, ka minētajā laika posmā atbildētājs pārraidīja savu programmu arī internetā un ka minēto autortiesību izmantojumu neaptvēra šajā laikā starp pusēm spēkā esošā ar līgumu 2005.gada 19.aprīļa redakcijā noteiktais autoratlīdzības maksājums. Līdz ar to tiesa atzinusi, ka šajā daļā prasītāja prasība ir noraidāma kā nepamatota.

Bez tam, sprieudmā norādīts, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu no atbildētāja prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram EUR 1867,69 apmērā. Kā arī saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu un trešo daļu 39.panta pirmo daļu, 44.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu un ceturto daļu no atbildētāja prasītāja labā kopā piedzenami tiesāšanās izdevumi EUR 3623,52 apmērā.

Ar Rīgas pilsētas Videzemes priekšilsētas tiesas 2015.gada 19.marta papildspriesumu (2.sēj., l.l.65-66) apmierināts prasītāja pieteikums par papildspriedumu taisīšanu lietā, un tiesa atzinusi par noslēgtu no 2011.gada 1.janvāra starp biedrību „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" un SIA /Nosaukums A/ licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai radio ēterā un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā uz laiku līdz 2016.gada 31.decembrim, nosakot autoratlīdzības lielumu 3,75% apmērā no SIA /Nosaukums A/ ieņēmumiem, bet ne mazāk kā EUR 241,89 apmērā mēnesī.

Papildspriedumā norādīts, ka prasības pieteikumā un tā papildinājumos prasītājs ir pieteicis prasījumu – atzīt par noslēgtu no 2011.gada 1.janvāra starp prasītāju un atbildētāju licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai ēterā radio un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā saskaņā ar pievienoto licences līguma Nr./Līguma numurs/projektu, nosakot līguma darbības termiņu līdz 2016.gada 31.decembrim un autoratlīdzības lielumu – 3,75% no atbildētāja ieņēmumiem.

Saskaņā ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 11.decembra spriedumu atzīts par noslēgtu no 2011.gada 1.janvāra starp prasītāju un atbildētāju licences līgums par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai radio ēterā un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā uz laiku līdz 2016.gada 31.decembrim, nosakot autoratlīdzības lielumu 3,75% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem; piedzīts no atbildētāja prasītāja labā autoratlīdzības parāds EUR 59344,26 apmērā un tiesāšanās izdevumi EUR 3623,52 apmērā; noraidīta atbildētāja pretprasība pret prasītāju par licences līguma par muzikālo darbu izmantošanu atzīšanu par noslēgtu 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, nosakot tā darbības termiņu līdz 2016.gada 31.decembrim un autoratlīdzības lielumu 3% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka ar minēto spriedumu nav pilnībā izlemts jautājums – taisīts spriedums par starp pusēm atzītā par noslēgtu licences līguma autoratlīdzības lielumu.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka prasītājs bija pieteicis prasījumu par licences līguma starp pusēm atzīšanu par noslēgtu saskaņā ar pievienoto licences līguma Nr./Līguma numurs/projektu. No minētā līguma projekta 3.1.punkta izriet, ka prasītājs lūdzis noteikt autoratlīdzības lielumu 3,75% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem, bet ne mazāk kā LVL 170 apmērā mēnesī.

Līdz ar to pirmās insatnces tiesas ieskatā nepamatoti ir atbildētāja iebildumi, ka prasītājs netika pieteicis prasījumu par minimālās autoratlīdzības apmēra noteikšanu LVL 170 apmērā, kas atbilst EUR 241,89 apmērā. Tā kā prasītājs tika pieteicis prasījumu par licences līguma atzīšanu par noslēgtu konkrētā tekstuālā redakcijā, kurā ietverts arī autoratlīdzības minimālais apmērs, tiesa atzinsui, ka šāds prasījums tiesai ir pieteikts.

Kā arī pirmās instances tiesa atzinusi, ka par šādu prasījumu ir iesniegti pierādījumi un puses sniegušas paskaidrojumus, jo līguma projektā ietvertā autoratlīdzība, t.sk. tās minimālais apmērs, ir atbilstošs prasītāja noteiktajos tarifos ietvertajam, par kuru pamatotību un piemērošanas iespējamību puses ir sniegušas paskaidrojumus.

Papildspriedumā norādīts, ka no 2014.gada 11.decembra sprieduma izriet, ka tiesa šo prasītāja prasījumu apmierinājusi daļēji, norādot, ka nav pamata atzīt par noslēgtu licences līgumu kādā konkrētā tekstuālā redakcijā, bet ir nosakāmas licences līguma būtiskās sastāvdaļas, kas norādītas Autortiesību likuma 41.panta pirmajā daļā, t.sk. jānosaka autoratlīdzības apmērs. Bez tam tiesa secinājusi, ka autoratlīdzības apmērs nosakāms atbilstoši 2004.gada 16.jūnija prasītāja apstiprinātās autoratlīdzības normas (tarifi) raidorganizācijām muzikālo darbu raidīšanai. Atbilstoši šiem tarifiem pie muzikālo darbu kopējā īpatsvara radio programmās no 65% līdz 80%, autoratlīdzības tarifs par prasītāja pārstāvēto autoru darbu raidīšanu ēterā ir 3,5% no radio raidorganizācijas ieņēmumiem, bet ne mazāk kā LVL 120 apmērā mēnesī; par muzikālu darbu publisku pārraidīšanu internetā, ja radio programma vienlaicīgi tiek pārraidīta ēterā un internetā noteikts tarifs 0,25% no radio raidorganizācijas ieņēmumiem, bet ne mazāk kā LVL 50 apmērā mēnesī.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka, nosakot autoratlīdzības apmēru atbilstoši augstākminētajiem tarifiem, tiesa nepamatoti nav izlēmusi prasījumu par minimālās autoratlīdzības apmēra noteikšanu, ko paredz attiecīgie tarifi.

Līdz ar to pirmās instances tiesa atzinusi, ka taisāms papildspriedums par prasījumu par licences līguma par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai radio ēterā un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā starp pusēm atzīšanu par noslēgtu noslēgtu no 2011.gada 1.janvāra uz laiku līdz 2016.gada 31.decembrim, nosakot autoratlīdzības minimālo apmēru ne mazāk kā EUR 241,89 apmērā mēnesī

Par Rīgas pilsētas Videzemes priekšilsētas tiesas 2014.gada 11.decembra spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza prasītājs biedrība „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" (2.sēj.,l.l. 33-37), pārsūdzot to daļā, ar ko daļēji noraidīta AKKA/LAA prasība daļā par EUR 18239,88 kā nesamaksātās autoratlīdzības piedziņu par AKKA/LAA pārstāvēto autoru muzikālo darbu izmantošanu internetā pārraidītajās atbildētājas programmās laika periodā no 2006.gada līdz 2010.gadam ieskaitot.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka, pirmkārt, noraidot AKKA/LAA prasību augstāk minētajā daļā, tiesa, atsaukusies uz Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu. Taču, ja tiesa konstatējusi pierādījumu neesamību vai nepietiekamību, tiesa nav izpildījusi Civilprocesa likuma 93.panta ceturtās daļas prasības, kas noteic, ka gadījumā, ja tiesa atzīst, ka par kādu no faktiem, uz kuriem pamatoti puses prasījumi vai iebildumi, nav iesniegti pierādījumi, tā paziņo par to pusēm un, ja nepieciešams, nosaka termiņu pierādījumu iesniegšanai.

Prasījums par EUR 18239,88 kā nesamaksātās autoratlīdzības piedziņu 0,25 % apmērā no atbildētāja ieņēmumiem par AKKA/LAA pārstāvēto autoru muzikālo darbu izmantošanu internetā pārraidītajās atbildētāja programmās laika periodā no 2006.gada līdz 2010.gada 31.decembrim, ieskaitot, bija ietverts jau sākotnējā 2013.gada 27.augustā tiesā iesniegtajā prasības pieteikumā, un no lietas materiāliem redzams, ka līdz pat lietas izskatīšanas pabeigšanai 2014.gada 10.novembrī tiesa nekādus paziņojumus Civilprocesa likuma 93.panta ceturtās daļas kārtībā pusēm nav sūtījusi.

Otrkārt. tiesa konkrētajā situācijā nepamatoti nav piemērojusi arī Civilprocesa likuma 104.panta otro daļu, kas noteic ja viena puse atzīst faktus, ar kuriem otra puse pamato savus prasījumus vai iebildumus, tiesa var atzīt šādus faktus par pierādītiem, ja tai nav šaubu, ka atzīšana nav notikusi viltus, vardarbības, draudu vai maldības ietekmē, vai arī, lai slēptu patiesību.

Prasītājs norādījis, ka atbildētājs savā pretprasības pieteikumā pats nepārprotami norādījis, ka 2005.gada 19.aprīļa sapulcē, kurā piedalījušies gan Latvijas Raidorganizāciju asociācijas (turpmāk tekstā LRA), gan AKKA/LAA deleģētie pārstāvji, tikusi panākta vienošanās par licences līguma tekstu, kas būtu attiecināms uz visām LRA pārstāvētajām raidorganizācijām. Līguma 1.punktā Līguma priekšmets ticis noteikts, ka „Ar šo Aģentūra piešķir Raidorganizācijai vispārējo licenci (atļauju) izmantot raidīšanai ēterā Raidorganizācijas programmās šajā Līgumā noteiktā apmērā [..].

Kaut gan pušu viedokļi diametrāli atšķiras par strīdus situācijas juridisko vērtējumu un juridiskajām sekām, tomēr vienlaikus redzams, ka atbildētājs ir skaidri un nepārprotami atzinis AKKA/LAA prasības pieteikumā norādīto faktu, ka licences līgums 2005.gada 19.aprīļa redakcijā aptvēra tikai muzikālo darbu izmantošanu ēterā pārraidāmajās programmās.

Tāpat atbildētājs nav apstrīdējis prasītāja norādīto faktu, ka atbildētājs savas programmas uzsāka padarīt pieejamas internetā 2006.gadā, tas ir, jau pēc tam, kad pusēm kļuva saistošs licences līgums 2005.gada 19.aprīļa redakcijā.

Pie šādiem apstākļiem prasītāja ieskatā, tiesai bija pietiekams pamats lai secinātu, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līgums neaptvēra tiesības darbu izmantošanai internetā pieejamajās programmās, secīgi – neaptvēra arī maksu par šādu muzikālo darbu izmantošanu, jo nevar būt šaubu, ka atbildētāja pretprasība lietā nav celta viltus, vardarbības, draudu vai maldības ietekmē, vai arī, lai slēptu patiesību.

Treškārt, savā 2007.gada 5.janvāra vēstulē un tās pielikumā (Raidorganizāciju anketā) atbildētājs tieši norādījis, ka radio programma tiek raidīta internetā un izplatīšanas vietne ir www.radioskonto.lv.

Ceturtkārt, šīs civillietas ietvaros prasītāja ieskatā būtiski ir ņemt vērā Eiropas Savienības Tiesas 2013.gada 7.martā pieņemto spriedumu lietā C-607/11 (*C-607/11, ITV Broadcasting Ltd and Others pret TVCatchup Ltd*), kurā tiek sniegta Direktīvas 2001/29/EK normu interpretācija.

Ņemot vērā minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 413.-416.pantiem, prasītājs lūdz apmierināt celto prasību daļā, ar ko prasība noraidīta, t.i., - piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam, nesamaksāto autoratlīdzību EUR 18 239,88 par muzikālo darbu ar vai bez teksta izmantošanu programmās, kas kopš 2006.gada un līdz 2010.gada 31.decembrim, ieskaitot, tikušas pārraidītas internetā vietnē/www.nosaukums.lv/un papildus piedzīt arī valsts nodevu par prasību šajā daļā un par apelācijas sūdzību.

Par Rīgas pilsētas Videzemes priekšilsētas tiesas 2014.gada 11.decembra spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza arī atbildētājs SIA /Nosaukums A/ (2.sēj.,l.l. 48-56), pārsūdzot to prasības apmierinātajā daļā un daļā, ar kuru noraidīta pretprasība.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atzinusi par noslēgtu pušu starpā licences līgumu ar autoratlīdzības lielumu 3,75 % no visiem atbildētāja ieņēmumiem.

Atsaucoties uz Autortiesību likuma 41.panta trešā daļas un Civillikuma 5.panta tiesību normām, atbildētājs norādījis, ka tiesas noteiktais atlīdzības lielums 3,75 % no visiem atbildētājas ieņēmumiem neatbilst taisnības apziņai un vispārīgiem tiesību principiem.

Atbildētāja ieskatā tiesas noteiktais atlīdzības lielums ir noteikts tikai pēc prasītāja autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas vienpusēja ieskata, t.i., atbilstoši šīs organizācijas tarifiem, pilnībā ignorējot atbildētāja kā autoru muzikālo darbu izmantotāja intereses.

Atbildētājs atsaucies uz Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) līgumu par autortiesībām, kam pievienojusies arī Latvija, un kas nosaka, ka ir nepieciešams saglabāt līdzsvaru starp autoru tiesībām un plašākas sabiedrības interesēm. Tas nozīmē, ka prasītājs, izsniedzot licenci un nosakot atlīdzību, nedrīkst noteikt nesamērīgi augstu atlīdzību, jo tas novestu pie tā, ka tiks nodarīts kaitējums sabiedrības interesēm - mūzikas darbu

izmantošanai un darbu pieejamībai sabiedrībai tādā veidā, ka sabiedrības locekļi var to izmantot jebkurā vietā un laikā pēc katra individuālas izvēles (VVIPO līguma Preambula un 8.pants). Arī 1886.gada 9.septembra Bernes konvencijas par literāro un mākslas darbu aizsardzību viens no pamatmērķiem ir autoru un to darbu izmantotāju interešu savstarpēja harmonizēšana, nevis vienpusēja savu noteikumu uzspiešana.

Atbildētāja ieskatā tiesa nav vērtējusi un nav ņēmusi vērā atbildētāja argumentus attiecībā uz prasītāja vienpusēji noteikto tarifu samazināšanu. Tiesa nepamatoti atsaucas uz to, ka prasītāja tarifi noteikti, ievērojot nevalstiskās organizācijas CISAC rekomendācijas, jo, pirmkārt, tās nav juridiski saistošas. Otrkārt, tās ir modificējamas atbilstoši konkrētās valsts vēsturiskajai un ekonomiskajai situācijai un līgumslēdzēju pušu vienošanās, treškārt, CISAC apvieno tikai autoru un komponistu sabiedrības, bet tajā nav pārstāvēti darbu izmantotāji. No tā izriet, ka CISAC noteiktie tarifi ir tikpat vienpusēji kā prašitāja noteiktie, kas savukārt pieprasa rūpīgu un objektīvu izvērtējumu no tiesas puses.

Tāpat tiesa nepamatoti spriedumā norāda uz 2008.gada 13.februāra Konkurences padomes lēmumā Nr.20 veikto prasītāja tarifu novērtējumu.

Atbildētāja ieskatā no minētā Konkurences padomes lēmuma neizriet, kuri no prasītāja tarifiem būtu atzīstami par samērīgiem. Bez tam atbildētājs paskaidrojumos uz prasību bija norādījis tiesai, kādēļ minētais lēmums un administratīvās tiesas spriedumi nav jāņem vērā, nosakot atlīdzības lielumu civillietās. Konkurences padome minētajā lēmumā norāda, ka „Tiesa katrā atsevišķā gadījumā pēc saviem ieskatiem atlīdzības lielumu nosaka tad, ja licences līgumā tas nav konkretizēts, un puses nespēj panākt vienošanos par cenas apmēru."

Arī Administratīvā apgabaltiesa savā 2010.gada 14.janvāra spriedumā ir apstiprinājusi Konkurences padomes lēmumā pausto, ka civilprocesa kārtībā tiesa izšķir strīdus katras konkrētās civillietas ietvaros, balstoties uz civillietā nodibinātiem apstākļiem un Civillikuma normām, un tiesa šajās lietās, izšķirot civiltiesisku strīdu, ir noteikusi cenu, par kuras apmēru puses pašas nav spējušas panākt vienošanos. Tādēļ atbildētāja ieskatā prasītājam ir jāpierāda savu tarifu pamatotība, ņemot vērā ekonomisko attīstību.

Apelācijas sūdzībā izdarīta atsauce uz Autortiesību likuma 66.[1] panta pirmo daļu un norādīts, ka tiesa nepamatoti spriedumā norādījusi, ka Autortiesību likuma grozījumi, kas stājušies spēkā no 2014.gada 1.janvāra, ar kuriem Autortiesību likums ir papildināts ar 66.[1] pantu, kas paredz mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijai pienākumu atlīdzības noteikšanā ievērot noteiktus kritērijus, ir attiecināmi tikai uz prasītāju, kad prasītājs izstrādā savus tarifus.

Atbildētājs uzskata, ka minētā tiesību norma ir jāņem vērā ne tikai izstrādājot atlīdzības lielumu, bet arī izvērtējot tā atbilstību šajā tiesību normā norādītajiem kritērijiem. Prasītājam, nosakot taisnīgu atlīdzību (nevis vienpusēji noteiktu tarifu) ir jāņem vērā:

1) tiešu komerciālu labumu, kuru gūst darba vai blakustiesību objekta izmantotājs attiecīgā izmantojuma rezultātā;
2) darba izmantošanas mērķi, apjomu un nozīmību atkarībā no izmantošanas veida saimnieciskās vai citas darbības ietvaros;
3) darba radīšanā vai izveidē ieguldītos finanšu līdzekļus un citus atlīdzības ekonomisko pamatotību raksturojošus lielumus.

Prasītājs nevienu no šiem kritērijiem nav aprakstījis prasības pieteikumā, kā arī nav iesniedzis nevienu pierādījumu tam, kā pamato savu vienpusēji noteikto tarifu 3,75% apmērā ne pirms, ne pēc 2014.gada 1.janvāra. Tāpat nav neviens pierādījums tam, ka citiem muzikālo darbu izmantotājiem ir noteikts vienāds atlīdzības lielums un tā piemērošanas pamatnosacījumi.

Prasītājs arī nav pierādījis, ka autoratlīdzības lielums atbildētājam jāpaaugstina no 3% uz 3,75%, kā arī jāmaina ieņēmumu bāze, no kuras aprēķināma autoratlīdzība, no 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.2. un 3.3.punktā definētajiem ieņēmumiem uz pilnīgi visiem atbildētāja ieņēmuiem.

Atbildēājs atsaucies uz Civilprocesa likuma 96.pantu un norādījis, ka pirmās instances tiesai nebija nekāda tiesiska pamata formāli atsaukties uz faktiem, kas ir konstatēti administratīvajā lietā Nr.A43000108, it īpaši, jau tādēļ, ka minētā administratīvā lieta nav saistīta ar šīs civillietas apstākļiem. Jāņem vērā arī tas, ka Civilprocesa likums neatbrīvo prasītāju no to faktu pierādīšanas pienākuma, kuri nodibināti ar spēkā stājušos Konkurences padomes lēmumu un administratīvo tiesu nolēmumiem konkrētā administratīvajā lietā.

Līdz ar to atbildētāja ieskatā tiesai prasība bija pilnībā jānoraida kā nepierādīta daļā, kurā lūgts piedzīt no atbildētāja nesamaksāto autoratlīdzību un noteikt licences līgumā atlīdzības lielumu 3,75% no visiem atbildētāja ieņēmumiem.

Atbildētājam nav skaidrs, par ko jāmaksā prasītājam papildus autoratlīdzība 0.75% un no visiem atbildētāja ieņēmumiem, tajā skaitā, ieņēmumiem, kas nav saistīti ar atbildētāja pamatdarbību – radio programmas veidošanu.

Tiesa nepamatoti norāda, ka lietā nav strīda par to, ka 2004.gada 16.jūnija prasītāja tarifi muzikālo darbu pārraidīšanai paredz vienādus kritērijus maksājamās autoratlīdzības noteikšanai visiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem, un ka atšķirīga atlīdzības lieluma noteikšana radītu atbildētājai labvēlīgāku situāciju, salīdzinot ar citām raidorganizācijām. Atbildētājs minēto ir apstrīdējis tiesai iesniegtajos paskaidrojumos uz prasību, jo lietā nav pierādījumu, ka prasītājs ar citiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem būtu noslēdzis identiskus licences līgumus ar identiskiem noteikumiem un atlīdzības lielumiem. Līdz ar to nav pamata tiesas secinājumam par to, ka prasītājs pret visiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem attiecas vienādi.

Atbildētāja ieskatā pirmās instances tiesa nepamatoti ir atzinusi, ka atbildētājam jāmaksā prasītājam papildus autoratlīdzība par laika posmu, kad licences līgums starp pusēm tika pilnībā izpildīts.

Tiesa spriedumā ir nepamatoti atzinusi starp pusēm par noslēgtu licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā no 2011.gada 1.janvāra uz laiku līdz 2016.gada31.decembrim, nosakot autoratlīdzības apmēru 3,75% no atbildētāja ieņēmumiem pie 65 - 80 % muzikālo darbu izmantojuma īpatsvara, jo nav iespējams ar tiesas spriedumu atzīt par noslēgtu ar pagājušu termiņu tādu licences līgumu, par kura noteikumiem puses nav vienojušās.

Atlīdzības lielums laika posmā no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 27.augustam, kad prasītājs cēla tiesā prasību, bija konkretizēts - 3% no 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.2. un 3.3.punktā definētajiem ieņēmumiem. Šis maksājuma apmērs abām pusēm bija pieņemams un attiecīgi darījums tika pilnībā izpildīts. Līdz ar to par šo laika posmu tiesai nebija kompetences atbilstoši Autortiesību likuma 41.panta trešajai daļai noteikt atlīdzības lielumu 3,75% no visiem atbildētāja ieņēmumiem.

Puses nav vienojušās par to, ka no 2011.gada 1.janvāra atbildētājs maksās prasītājam 3,75% no visiem atbildētāja ieņēmumiem par autoru muzikālo darbu izmantošanu.

Tiesa ir pamatoti atzinusi spriedumā, ka starp pusēm no 2011.gada 1.janvāra pastāvēja tiesiskās attiecības - atbildētājs maksāja autoratlīdzību, savukārt prasītājs pieņēma autoratlīdzības maksājumus un pret tiem neiebilda. Atbildētāja ieskatā kopš 2011.gada 1.janvāra līdz pat šim brīdim starp pusēm pastāv faktiskās licences līguma attiecības, kas atbilst 2005.gada 19.aprīļa rakstveida licences līguma redakcijai.

Atbildētājs maksāja un maksā Prasītājam autoratlīdzību atbilstoši minētā licences līguma noteikumiem, savukārt prasītājs atbildētāja veiktos maksājumus ir atzinis savā prasības pieteikumā kā autoratlīdzības maksājumus un tos ir pieņēmis.

Vienlaicīgi Prasītājs minētā licences līguma priekšmetu un galvenos līguma nosacījumus pildīja – pieņēma no atbildētāja maksāto autoratlīdzību un atļāva (izsniedza licenci) atbildētājam izmantot prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta.

Arī prasības pieteikumā prasītājs nenoliedz, ka starp pusēm pastāv licences līguma attiecības. Prasītājs prasības pieteikumā tikai norāda uz faktu, ka prasītāja ieskatā atbildētājs izvairās esošās licences līgumiskās attiecības noformēt rakstveidā un ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma noteikumi esot izdevīgāki atbildētājam.

Bez tam prasītājs nav cēlis tiesā prasību par autortiesību pārkāpumu un zaudējumu piedziņu, bet gan par parāda (autoratlīdzības) piedziņu, kas

norāda uz to, ka prasītājs ir atļāvis atbildētājam prasības periodā par laiku no 2011.gada 1.janvāra izmantot prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus.

Minētie apstākļi tieši pierāda, ka prasītājs ir atzinis starp pusēm pastāvošā licences līguma pilnīgu izpildījumu no atbildētāja puses vismaz par laika posmu līdz 2013.gada 27.augustam, kad prasītājs cēla prasību tiesā.

Izpildītā darījumā vairs nevar pastāvēt strīds par licences cenas apmēru, kas bija maksājams darījuma izpildījuma laikā

Līdz ar to tiesai nebija nekāda pamata aprēķināt jebkādus papildus autoratlīdzības maksājumus vismaz par laika posmu no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 27.augustam, kad prasītājs cēla tiesā prasību pret atbildētāju un iebilda pret atbildētāja maksātās autoratlīdzības apmēru. Tikai pēc minētā datuma tiesa varēja apsvērt noteikt grozītu atlīdzības lielumu licences līgumā pēc saviem ieskatiem no 2013.gada 27.augusta līdz 2016.gada 31.decembrim.

Atbildētājs norādījis, ka pirmās instances tiesa ir nepamatoti atzinusi, ka atbildētājam ir nosakāms prasītāja vienpusēji noteiktais tarifs par muzikālo darbu pārraidīšanu internetā 0,25% no atbildētāja visiem ieņēmumiem neatkarīgi no muzikālo darbu izmantošanas īpatsvara apjoma. Minētais prasītāja tarifs nav samērīgs un ir pretrunā ar paša prasītāja noteiktajiem tarifu veidošanas principiem.

Šāda pieeja nav atbilstoša paša prasītāja tarifam par muzikālo darbu pārraidīšanu ēterā, kas tiek noteikts atkarībā no muzikālo darbu izmantošanas īpatsvara procentuālā apjoma. Tarifa likmei 0,25% nav nekādas aprēķina metodoloģijas vai ekonomiskā pamatojuma. Tiesai bija jāizvērtē tarifa ar likmi 0,25% par muzikālo darbu pārraidīšanu internetā pamatotība un attiecināmība uz atlīdzības noteikšanu par autoru muzikālo darbu izmantošanu internetā.

Tāpat atbildētājs norādījis, ka nepamatoti spriedumā norādīts, ka lietā nav strīda par to, ka atbildētājs publisko savu radio programmu internetā no 2011 .gada 1.janvāra, jo atbildētājs paskaidrojumos uz prasību ir skaidri norādījis, ka prasītājs nepamatoti norāda, ka atbildētājs laika posmā no 2006.-2013.gadam būtu publiskojis savu radio programmu internetā. Tāpat tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis atkārtoti norādīja, ka atbildētājs nav publiskojis radio programmu internetā tīklā prasītāja prasības pieteikumā norādītajā laika posmā, kā arī prasītājs nav pierādījis, ka atbildētājs būtu publiskojis savu radio programmu minētajā laika posmā.

Tā kā tiesas spriedumā norādīts, ka prasītāja prasījums piedzīt no atbildētāja autoratlīdzību par laika posmu no 2006.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.decembrim saistībā ar atbildētāja radio programmas publiskošanu internetā nav pierādīts un nav pamatots, tad tiesai nebija arī nekāda pamata nonākt spriedumā pie secinājuma, ka atbildētājs nenoliedz, ka atbildētājs būtu publiskojis savu programmu internetā tīklā no 2011.gada 1.janvāra.

Ja tiesa ir atzinusi spriedumā, ka par laika posmu no 2006.gada 1.janvāra līdz 2010.gada 31.decembrim prasītājs nav iesniedzis tiesai pierādījumus par atbildētāja radio programmas publiskošanu internetā, tad vēl jo vairāk pierādījumu neesamības dēļ tiesai nebija nekāda pamata secināt, ka atbildētājs būtu publiskojis savu radio programmu internetā no 2011.gada 1.janvāra.

Ņemot vērā minēto, nav pareizs tiesas spriedums daļā par autoratlīdzības EUR 59`344,26 piedziņu no atbildētāja un 3,75% atlīdzības lieluma noteikšanu licences līgumā no visiem atbildētāja ieņēmumiem.

Pirmās instances tiesa nepamatoti ir noraidījusi atbildētāja pretprasību.

Tiesa spriedumā nav izvērtējusi atbildētāja piedāvāto atlīdzības lielumu 3% apmērā no 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.2. un 3.3.punktā definētajiem ieņēmumiem.

Atbildētājs uzskata, ka prasītājam nav tiesiska pamata pieprasīt no atbildētāja autoratlīdzību, kas aprēķināta no visiem atbildētāja ieņēmumiem, jo šādi noteikumi ļauj prasītājam iedzīvoties uz atbildētāja rēķina no ieņēmumiem, kas nav saistīti ar autoru muzikālo darbu izmantošanu radio programmā.

Tāpat nav pamata ar tiesas spriedumiem par pamatotu un samērīgu noteikto atlīdzības likmi 3% apmērā, jo: 1) nevar uzskatīt, ka pamats atlīdzības procenta palielināšanai varētu būt raidorganizācijas apgrozījuma pieaugums; 2) atlīdzības noteikšana procentos pati par sevi nosaka maksājamās atlīdzības palielināšanos, ja veiksmīgas darbības rezultātā raidorganizācija palielina savu apgrozījumu; 3) autoratlīdzībai ir jābūt samērīgai ar raidorganizācijas finansiālo stāvokli, kas ir atbilstošs konkrētam muzikālo darbu izmantošanas laika posmam un apjomam.

Atbildētājs uzskata, ka prasītājs nav pierādījis, ka šajā lietā būtu jāgroza jau iepriekš ar tiesas spriedumu noteiktais atlīdzības apmērs no konkrētiem ieņēmumiem jebkādu iemeslu dēļ.

Vienlaicīgi atbildētājs norāda, ka tiesa ir pareizi konstatējusi spriedumā, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līgums starp pusēm tika apspriests un savulaik atzīts par pieņemamu abām pusēm. Tāpat tiesa ir pamatoti konstatējusi, ka pēc 2005.gada 19.aprīļa licences līguma termiņa notecēšanas abas puses ir pildījušas šī līguma noteikumus. Tomēr tiesa nav ņēmusi vērā nedz faktu, ka abas puses būtībā ir pildījušas licences līguma tiesiskās attiecības, kas atbilst 2005.gada 19.aprīļa licences līguma noteikumiem, nedz faktu, ka šajā lietā nav pierādījumi, kas apstiprinātu prasītāja prasības pieteikumā norādīto noteikto tarifu pastāvēšanu un to apmēra pamatotību. Atbildētāja ieskatā pirmās insatnces tiesai bija pamats apmierināt pretprasību pilnībā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, atbildētājs lūdz tiesu:

1. noraidīt prasītāja celto prasību pilnībā;
2. atzīt par noslēgtu pušu licences līgumu par muzikālo darbu izmantošanu tā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, nosakot līguma darbības termiņu līdz 2016.gada 31.decembrim;
3. noteikt, ka minētā līguma 3.1.punktā paredzamais atlīdzības lielums ir 3%;
4. piedzīt no prasītāja tiesāšanās izdevumus.

Arī par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšilsētas tiesas 2015.gada 19.marta papildspriedumu apelācijas sūdzību iesniedza atbildētājs SIA /Nosaukums A/ (2.sēj.,l.l. 68-70), pārsūdzot to pilnībā. Apelācijas sūdzībā norādīts, ka papildspriedums nav likumīgs un pamatots, jo tiesa ir pārkāpusi prasījuma robežas.

Atbildētājs atsaucies uz Civilprocesa likuma 192.panta nosacījumiem un norādījis, ka papildspriedumā nepamatoti norādīts, ka tiesa, taisot spriedumu civillietā, nav ņēmusi vērā un nav izspriedusi prasījumu par minimāiās mūzikālo darbu izmantošanas pirkuma cenas noteikšanu ne mazāku kā 170 LVL jeb 241,89 EUR. No prasības pieteikuma un prasības pieteikuma papildinājumiem neizriet prasītāja prasījums par minimālās muzikālo darbu izmantošanas pirkuma cenas noteikšanu 241,89 EUR apmērā. Prasītājs ir tieši un nepārprotami norādījis prasības pieteikumā un tā papildinājumos, ka lūdz tiesu noteikt autoratlīdzības lielumu - 3,75% no atbildētāja ieņēmumiem. Tiesai nebija tiesisks pamats vērtēt prasības pieteikumā nenorādītu prasījumu vai apstākļus.

Turklāt atbildētājs norādījis, ka tiesa nepamatoti norāda papildspriedumā, ka nav pilnībā izlēmusi jautājumu par atlīdzības lieluma noteikšanu licences līgumā.

Pirmkārt, tiesa ir nepārprotami ar spriedumu noraidījusi prasītāja prasību daļā par prasītāja sagatavotā licences līguma 2013.gada 01.marta projekta Nr./Līguma numurs/redakcijā atzīšanu par noslēgtu starp prasītāju un atbildētāju atzīšanu par noslēgtu, līdz ar to visi noteikumi, kas bija norādīti šajā licences līguma projektā, netika atzīti par starp pusēm saskaņotiem un saistošiem, tai skaitā minimālās autoratlīdzības 241,89 EUR apmērs. Tādēļ tiesa, taisot papildspriedumu šajā lietā un konstatējot, ka tiesai bija jātaisa spriedums par noraidītu prasījumu, ir nonākusi klajā pretrunā ar tiesas spriedumā nospriesto. Tiesai nav tiesiska pamata grozīt ar papildspriedumu spriedumā noraidītu prasījumu.

Otrkārt, pretēji papildspriedumā norādītajam, lietā nav pierādījumu un pušu paskaidrojumu par minimālās autoratlīdzības 241,89 EUR apmēru un

prasītāja tarifiem. Lietā nav neviena rakstveida pierādījuma par prasītāja tarifu pastāvēšanu prasības periodā un aprēķina pamatojumu. Bez tam atbildētājs ir apstrīdējis šajā lietā prasītāja tarifus un skaidri un nepārprotami norādījis, ka šajā lietā nav pierādīta vienotu tarifu esamība, to apmērs, kā arī ekonomiskais pamatojums.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs lūdz tiesu: 1) noraidīt prasītājacelto prasību pilnībā; 2) atzīt par noslēgtu SIA "/Nosaukums A/" un biedrības „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" licences līgumu par muzikālo darbu izmantošanu tā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, nosakot līguma darbības termiņu līdz 2016.gada 31.decembrim. 3) noteikt, ka minētā līguma 3.1.punktā paredzamais atlīdzības lielums ir 3%; 4) piedzīt no prasītāja visus tiesāšanās izdevumus.

Par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšilsētas tiesas 2014.gada 11.decembra spriedumu pretapelācijas sūdzību 2015.gada 20.maijā iesniedza prasītājs – biedrība „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" (2.sēj.,l.l. 72-80), pārsūdzot to daļā, ar ko noraidīta AKKA/LAA prasība atzīt par noslēgtu kopš 2011.gada 01.janvāra starp pusēm licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai ēterā radio un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā saskaņā ar prasības pieteikumam pievienoto licences līguma Nr./Līguma numurs/rakstveida projektu 2013.gada 18.marta redakcijā.

Pretapelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās insatnces tiesa spriedumā nav ņēmusi vērā un nav vērtējusi prasītāja argumentus, ka Autortiesību likuma 42.panta ceturtā daļa un 43.panta pirmā daļa un trešās daļas 4.punkts to kopsakarībā nosaka, ka autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, kāds ir prasītāja statuss, atļauju izmantot šīs organizācijas pārstāvēto autoru darbus izsniedz kā vispārējo licenci, un šīs licences vai licences līguma forma atbilstoši Autortiesību likuma 43.panta pirmajai daļai un trešās daļas 4.punktam izskatāmajā lietā var būt vienīgi rakstveidā.

Pretēji Civilprocesa likuma 97.panta trešās daļas un 193.panta piektās daļas prasībām, pirmās instances tiesa spriedumā tā arī nav analizējusi un nav norādījusi, kādēļ tās ieskatā starp pusēm var pastāvēt un faktiski kopš 2011.gada 1.janvāra arī pastāv tiesiskās attiecības, kas pēc savas dabas atbilst veselai virknei licences līguma būtisko noteikumu, taču šo tiesisko attiecību pastāvēšana tomēr iespējama bez rakstveida formas, ko speciālais likums attiecībā pret vispārējo Civillikumu, proti, Autortiesību likums pieprasa kā obligātu, līdz ar to - kādēļ prasītāja argumenti nepelna ievērību un ir noraidāmi.

Prasītājs norādījis, ka pirmās instances tiesa kopumā pareizi izspriedusi lietu attiecībā par muzikālo darbu izmantošanas atlīdzības apmēra (šeit kopā 3.75 %) noteikšanu un licences līguma termiņu, un sprieduma pārsūdzēšanai šajā daļā nav pamata.

Taču no spriedumā pašas tiesas citētajām Autortiesību likuma tiesību normām (41.pants pirmā daļa, 63.panta trešā daļa, 65.pants) nepārprotami redzams, ka autoru mantisko tiesību administrēšana kopumā un tostarp autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas slēgtais licences līgums paredz vēl arī virkni citu nosacījumu - ne tikai atlīdzības lielumu, bet arī maksāšanas kārtību un termiņus, tāpat darbu izmantošanas noteikumus, ar ko praksē bez tiesas jau noteiktās maksas pirmām kārtām saprotama atskaišu par izmantotajiem darbiem savlaicīga un precīza sagatavošana un iesniegšana noteiktā elektroniskā formā.

Tā kā atbilstoši Autortiesību likumam licences līguma rakstveida forma ir obligāta, un pati tiesa ir 1) konstatējusi virkni pušu starpā pastāvošu licences līguma tiesisko attiecību, 2) noteikusi atlīdzības apmēru par autoru muzikālo darbu izmantošanu gan ēterā, gan vispasaules tīmeklī, un 3) ir arī noteikusi licences līguma tiesisko attiecību termiņu, tad secināms, ka prasījumu par licences līguma izteikšanu rakstveidā, kā tas lūgts prasībā, tiesa noraidījusi bez pietiekama pamata, jo tiesas motīvus šajā daļā, ka 2013.gada 18.marta licences līguma redakcija starp pusēm faktiski nav apspriesta un vienošanās par līguma noslēgšanu starp pusēm šādā redakcijā nav panākta nevar atzīt par pietiekamiem.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs minēto licences līguma projektu atbildētājam nosūtījusi 2013.gada 18.martā, un laikā līdz prasības celšanai 2013.gada augustā, tas ir vairāk nekā 5 mēnešu laikā, atbildētāja nekādus iebildumus pret piedāvāto līguma redakciju nav cēlusi un savu līguma versiju nepiedāvāja, taču muzikālos darbus, kā jau pareizi konstatējusi tiesa, turpināja izmantot.

Prasītājs atsaucies uz Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta sestās daļas 2.punkta nosacījumiem, kas noteic, ja konstatē pretrunu starp vienāda juridiska spēka vispārējo un speciālo tiesību normu, vispārējo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma.

Prasītājs norādījis, ka izskatāmajā lietā nevar uzskatīt par pietiekamu tiesas atsauci spriedumā ar pretapelācijas sūdzību pārsūdzētajā daļā vienīgi uz atsevišķām Civillikuma tiesību normām - 1484., 1485., 1533.pantiem, lai izdarītu secinājumus par to, kas ir licences līguma būtiskās sastāvdaļas, vai notikusi pušu vienošanās par tām, un vai ir pietiekams pamats prasīt līguma izteikšanu rakstveidā, vai arī nē, jo it kā neesot notikusi līguma pienācīga apspriešana.

Civilprocesa likuma komentāros skaidrots, ka Civilprocesa likuma normas nesaista tiesu ar analoģiskiem formāliem pierādījumu vērtēšanas noteikumiem, tomēr uzliek tiesai pienākumu spriedumā motivēt savu rīcību pierādījumu novērtēšanā. Raksturojot likumā nostiprināto pierādījumu brīvās vērtēšanas principu (sistēmu), par pamatotu atzīstams prof. V.Bukovska savulaik teiktais: „No vienas puses, tā neierobežo tiesu pierādījumu vērtēšanā, bet, no otras puses, uzliek tiesai pienākumu sīki iedziļināties katra pierādījuma būtībā, salīdzinot to ar citiem un piešķirt tam to nozīmi, kādu tas pelna pēc savas iekšējās vērtības."

Prasītāja ieskatā šo pienākumu iedziļināties visos pierādījumos un izanalizēt visu tiesību normu regulējumu attiecībā par licences līguma formu pirmās instances tiesa nav izpildījusi pienācīgi.

Līdz ar to, izskatot lietu apelācijas kārtībā sakarā ar prasītāja pretapelācijas sūdzību, ir pietiekams pamats apmierināt prasību atzīt par noslēgtu kopš 2011.gada 1.janvāra starp pusēm licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai ēterā radio un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā saskaņā ar prasības pieteikumam pievienoto licences līguma Nr./Līguma numurs/rakstveida projektu 2013.gada 18.marta redakcijā, kurā atlīdzības apmēru un arī termiņu pirmās instances tiesa jau noteikusi pareizi.

Ņemot vērā minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 413., 416.-418., 424.pantiem, lūdzu, izskatot lietu apelācijas kārtībā:

1) atzīt par noslēgtu kopš 2011.gada 1.janvāra starp pusēm licences līgumu par tiesībām izmantot autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai ēterā radio un vienlaicīgi publiskošanai interneta tīklā saskaņā ar prasības pieteikumam pievienoto licences līguma Nr./Līguma numurs/projektu 2013.gada 18.marta redakcijā;

2) piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam nesamaksāto autoratlīdzību par laiku līdz 2013.gada 31.decembrim ieskaitot - EUR 77 584,14, valsts nodevas izdevumus EUR 2 159,53, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 un izdevumus par zvērināta advokāta palīdzību.

Pretapelācijas sūdzībā iekļauti arī prasītāja paskaidrojumi uz atbildētāja apelācijas sūdzībām (2.sēj., l.l.80-85), kuros norādīts, ka apelācijas sūdzībās, tāpat kā atbildētāja pretprasības pieteikumā, ir pilnībā ignorēti prasītāja prasības pieteikuma motīvi par to, kādēļ 2005.gada 19.aprīļa līguma redakcija jebkurā gadījumā vairs neatbilst šodienas prasībām. Tāpat apelācijas sūdzībā un pretprasības pieteikumā ir pilnībā ignorēts apstāklis, ka iepriekšējais līgums vispār neparedzēja autoru darbu līdzapraidi ar interneta tehnoloģiju palīdzību, tajā ir atsauces uz „videogalviņām" un „televeikala izvietošanu", kas nav piemērojams radio raidorganizācijai.

Tāpat atbildētājs izlicies nezinām faktu, ka laikā pēc 2005.gada sarunām un licences līguma redakcijas saskaņošanas pats atbildētājs uzsācis publiskot savu programmu interneta tīklā, par ko citas radio raidorganizācijas papildus autoratlīdzības summai par raidīšanu ēterā maksā atlīdzību 0.25% no saviem ieņēmumiem. Taču 2005.gada 19.aprīļa līguma priekšmets attiecās tikai uz muzikālu darbu raidīšanu ēterā un neparedzēja tiesības radio programmu, kas, kā jau minēts prasības pieteikuma, aptver prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus, vienlaicīgi raidīt ēterā un padarīt arī pieejamu

sabiedrībai interneta /www.nosaukums.lv/, un par muzikālo darbu izmantošanu šādā veidā, t.i. internetā, atbildētājs autoratlīdzību vispār nekad nav maksājis.

Līdz ar to, pretprasības apmierināšana, kā tas lūgts apelācijas sūdzībā, atzīstot no jauna (uz jaunu termiņu) par noslēgtu pušu licences līgumu par muzikālo darbu izmantošanu 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, nav pieļaujama arī tā iemesla dēļ, ka šis līgums neaptver un nevarēja aptvert visu atbildētāja šobrīd īstenoto apraidi, tādēļ pretprasības apmierināšana padarītu par šķietami legālu muzikālo darbu izmantošanu (līdzapraidi) internetā, kas līdz šim notikusi un joprojām turpinās bez jebkādas autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas atļaujas, un nemaksājot par to nekādu atlīdzību.

Prasītājs norādījis, ka nepareizi ir vairākkārtējie atbildētāja apelācijas sūdzības apgalvojumi par to, ka licences līgums, kurš ir atzīts par noslēgtu ar tiesas spriedumu, var turpināties arī pēc tā termiņa izbeigšanās.

Prasītājs uzskata par nepieciešamu norādīt, ka līguma termiņš ir tieši tāds pats līguma nosacījums kā visi citi līguma nosacījumi. Un tas izbeidzas atbilstoši līgumā noteiktajam vai šinī gadījumā – ar tiesas spriedumu noteiktajam termiņam. Tā pārskatīšana faktiski nozīmētu arī spēkā stājušās sprieduma civillietā Nr.C04344306 pārskatīšanu, ko nepieļauj Civilprocesa likums. Līdz ar to par pamatotiem atzīstami pirmās instances tiesas secinājumi, ka pušu starpā ar spriedumu lietā Nr.C04344306 par noslēgtu atzītā līguma 2005.gada 19.aprīļa redakcijā darbība ir beigusies 2010.gada 31.decembrī. Minētie tiesas secinājumi atbilst arī tiesu praksei, atbilstoši kurai ar tiesas spriedumu par noslēgtu atzītu līgumu ir iespējams izbeigt, pamatojoties uz šāda līguma nosacījumiem, un nav iespējama šāda līguma turpināšanās pēc tajā fiksētā termiņa notecēšanas (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 12.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-6/2011*).

Pretprasības apmierināšana nav iespējama, jo pēc 2010.gada 31.decembra, t.i. datuma, līdz kuram ar tiesas spriedumu bija atzīts par noslēgtu līgums 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, neviena no pusēm otrai nepiedāvāja minēto līgumu ne pagarināt, ne arī noslēgt no jauna tādā pašā redakcijā.

Tāpat nepelna ievērību apelācijas sūdzībā vārds vārdā no pretprasības pieteikuma atkārtotie apgalvojumi, ka, nosakot taisnīgu autoratlīdzības apmēru, būtu ņemams vērā Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) līgums.

Prasītājs norādījis, ka faktiski minētais 1996.gada 20.decembrī Ženēvā apstiprinātais Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) līgums par autortiesībām daudzkārt atkārto un apstiprina to, ka šā līguma noteikumi nesašaurina saistības, kādas valstīm ir saskaņā ar Bernes konvenciju, t.i. Bernes konvenciju „Par literāro un mākslas darbu aizsardzību" Parīzes 1971.gada 24.jūlija akta redakcijā, un ka literāro un mākslas darbu autoriem ir ekskluzīvas tiesības dot (vai attiecīgi nedot) atļauju padarīt savus darbus pieejamus sabiedrībai (WIPO līguma Preambula, 1., 6., 7. u.c. panti).

Tādējādi atzīstams, ka atbildētājs, norādot vienīgi uz sabiedrības locekļu tiesībām izmantot darbus jebkurā vietā un laikā pēc katra individuālas izvēles kā WIPO līguma dominējošo nosacījumu, ir šo līgumu interpretējis un iztulkojis acīmredzami vienpusēji, nonākot pie kļūdainiem secinājumiem par to, ka sabiedrības locekļu tiesības darbu izmantošanā var prevalēt pār autoru ekskluzīvajām tiesībām lemt par savu darbu izmantošanu.

Tāpat tieši ievērojot WIPO līguma nosacījumu par sabiedrības interesēm, tiesa ir pareizi ņēmusi vērā ar Konkurences padomes 2008.gada 13.februāra lēmumu Nr.20 un 2010.gada 15.novembra Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumu, ar kuru atstāts negrozīts Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 14.janvāra spriedums, jo attiecīgajā procesā AKKA/LAA tarifu pamatotība ir izvērtēta piemērojot administratīvā procesa objektīvās izmeklēšanas principu, tādejādi ievērojot WIPO līguma nosacījumu „saglabāt līdzsvaru starp autoru tiesībām un plašākas sabiedrības interesēm".

Nepareizs ir arī SIA /Nosaukums A/ apelācijas sūdzībā paustais apgalvojums, ka nepastāvot pamats palielināt licences līgumā 2005.gada 19.aprīļa redakcijā minēto atlīdzības lielumu (3 %) par laika posmu pēc 2011.gada 1.janvāra.

No taisnīgas konkurences tiesību viedokļa, un ievērojot apstākli, ka Latvijas Republikā apraidi, izmantojot savās programmās prasītājas pārstāvēto autoru muzikālos darbus, veic gandrīz 100 elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, AKKA/LAA nav tiesīga ar prasītāju vienoties par mazāku autoratlīdzības lielumu, nekā šobrīd maksā citi radio elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kas ir noslēguši licences līgumu ar AKKA/LAA, jo tādā gadījumā atbildētājs nonāktu izdevīgākā situācijā nekā citi konkrētā tirgus, kurā darbojas arī atbilētājs, dalībnieki, t.i., citi radio elektroniskie plašsaziņas līdzekļi. Tāpat Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumā minētā taisnīgā cena nodrošina ne tikai to, ka autoru darbu izmantotāji atrodas vienlīdzīgās tirgus pozīcijās, bet arī to, ka muzikālo darbu autori, kuri gala rezultātā saņem autoratlīdzību, saņem pienācīgu samaksu par savu ieguldījumu to darbu radīšanā, kurus izmantojot komersants gūst peļņu.

Prasītājs norādījis, ka nav pamatota arī atbildētāja apelācijas sūdzība par pirmās instances tiesas 2015.gada 19.marta papildspriedumu.

Pretēji apelācijas sūdzībā izteiktajiem apgalvojumiem, jau sākotnējā prasības pieteikumā norādīts, ka ar atbildētājam adresēto prasītāja 2013.gada 18.marta vēstuli Nr./vēstules numurs/, kam bija pievienots licences līguma Nr./Līguma numurs/projekts, prasītājs piedāvāja (līguma 3.1.punkts) kopējo atlīdzības apmēru (pirkuma maksu) noteikt 3,75 % apmērā no atbildētāja gada ieņēmumiem, bet ne mazāk kā LVL170 (kas šobrīd atbilst EUR 241,89) mēnesī.

Atbildētājs neapstrīd nedz pretprasības pieteikumā, nedz savos paskaidrojumos, nedz arī apelācijas sūdzībā, ka ir šo līguma projektu saņēmis, un šis līguma projekts ir arī pievienots prasības pieteikumam, tātad pievienots lietas materiāliem.

Līdz ar to atbildētāja apgalvojumi apelācijas sūdzībā, ka lietā neesot iesniegtas nekādas ziņas par šādu muzikālo darbu izmantošanas tiesību pirkuma maksas minimālo apmēru, un ka tiesa ar papildspriedumu esot nonākusi pretrunā pašas taisītajam spriedumam, ir deklaratīvas, ignorējot lietā esošos pierādījumus.

Prasītājs norādījis, ka šādas pirkuma maksas minimālās robežas (zemākā sliekšņa) noteikšana noteikti sekmē AKKA/LAA tarifos ietverto visām raidorganizācijām vienādo kritēriju īstenošanu praksē.

Bez tam, tiesa, nosakot autoratlīdzības apmēru (pirkuma maksu), ir spriedumā atsaukusies uz Civillikuma 5.panta tiesību normu. Kā jau pamatots AKKA/LAA rakstveida paskaidrojumos sakarā ar atbildētāja pretprasības pieteikumu, tad Augstākās tiesas Civillietu departamenta paplašinātā sastāvā 2014.gada 21.maija spriedumā (lieta Nr. SKC - 26/2014) kasācijas instances tiesa lietā ar ļoti līdzīgiem faktiskajiem un juridiskajiem apstākļiem sniegusi (sprieduma [9] pēdējās četras rindkopas) Civillikuma 5.panta iztulkojumu, cita starpā atsaucoties uz tiesību zinātnē paustajām atziņām, ka taisnība nav ne subjektīva, ne arī abstrakta parādība, tā tiek vai varētu tikt attiecināta uz jebkuru un ikvienu personu (sk. A.Bitāns. Tiesas ieskats un svarīgi iemesli civiltiesisku strīdu izskatīšanā//Juridiskā zinātne, LU, 2004,124.lpp.).

2015.gada 12.jūnijā Rīgas apgabaltiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi par prasītāja apelācijas un pretapelācijas sūdzību (2.sēj., l.l.91-95;96-100).

Paskaidrojumos par prasītāja apelācijas sūdzību, atbildētājs norādījis, ka prasītāja apelācijas sūdzībai pievienotie rakstveida materiāli, t.i., atbildētāja 2007.gada 5.janvāra vēstules kopija, kā arī nezināmas izcelsmes tabulas kopija, nav pieņemami apelācijas instances tiesā. Atbildētājs atsaucies uz Civilprocesa likuma 430.panta ceturtās daļas nosacījumiem un norādījis, ka, pirmkārt, prašitājam minētos rakstveida materiālus bija iespējams pieteikt lietas izskatīšans laikā pirmās instances tiesā, taču prasītājs tos nepieteica.

Prasītājs nepatiesi norāda apelācijas sūdzībā, ka šis rakstevida pierādījums netika iesniegts pirmās instances tiesā, jo atbildētājs netika apstrīdējis faktiskos apstākļus par darbu izmantošanu internetā. Prasītājam no rakstveida paskaidrojumiem uz prasību, kā arī atbildētāja mutvārdu paskaidrojumiem tiesas sēdē, bija zināms, ka atbildētājs apstrīd faktu, ka laikā no 2006.-2013.gadam atbildētājs būtu pārraidījis radio programmu internetā.

Otrkārt, nav konstatējami attaisnojoši iemesli minēto rakstveida materiālu neiesniegšanai pirmās instances tiesai. Tā kā prasītājs zināja, ka

atbildētājs apstrīd, ka laikā no 2006.-2013.gadam atbildētājs būtu pārraidījis radio programmu internetā, prasītājs varēja izmantot savas Civilprocesa likuma 210.panta pirmās daļas 4.punktā noteiktās tiesības.

Tāpat atbildētājs norādījis, ka apelācijas sūdzībai pievienotie rakstveida materiāli nepierāda apstākļus, ar kuriem prasītājs pamato prasību un apelācijas sūdzību. Atbildētāja 2007.gada 5.janvāra vēstules kopija nepierāda nekādus apstākļus šajā civillietā un nav saistāma ar šīs civillietas apstākļiem. Atbildētāja 2007.gada 5.janvāra vēstules kopijai pievienotā tabulas kopija nav šīs vēstules pielikums, kā to norāda prasītājs. Bez tam tabulas kopija nav parakstīta, līdz ar to tabulas kopijai nav juridiska spēka. Šī tabulas kopija nepierāda radio programmas raidīšanu internetā.

Atbildētājs norādījis, ka laika posmā no 2006.-2007.gadam nav raidījis internetā radio programmu. Atbildētājam bija šāda iecere, taču šajā laika posmā netika istenota. Līdz ar to, neatkarīgi no tabulas kopijā norādītās informācijas, secināms, ka ierkats tabulas kopijā par 2006.gada decembri nevar pierādīt nepastāvošus apstākļus.

Atbildētāja ieskatā prasītājs nepamatoti norāda apelācijas sūdzībā, ka tiesai bija jāpiemēro Civilprocesa likuma 104.panta otrā daļa. Atbildētājs norādījis, ka, pirmkārt, Civilporcesa likuma 104.panta otrā daļa nosaka, ka tiesa var atzīt noteiktus faktus par pierādītiem pie noteiktiem apstākļiem, tomēr tas nav tiesas pienākums.

Otrkārt, atbildētājs nav atzinis nevienu no prasības pieteikumā norādītajiem faktiem, izņemot par atbildētāja veiktajiem autoratlīddības maksājumiem prasītājam.

Prasītājs apelācijas sūdzībā nepamatoti norāda, ka atbildētājs būtu atzinis, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma teksts tika attiecināts tikai uz radio programmas pārraidīšanu ēterā.

2005.gada 19.aprīļa licences līguma 2.1.punkts aptvēra atļauju raidorganizācijām raidīt muzikālos darbus arī internetā. Toreiz vēl netika ieviests atsevišķs dalījums starp radio programmas pārraidīšanu pa frekvencēm un radio programmas raidīšanu internetā. Elektroniskās plašsaziņas līdzekļi (LRA) un prasītājs 2005.gadā to uzskatīja kā muzikālo darbu izmantošanu radio programmā bez iedalījuma radio programmas pārraidīšanai pa frekvencēm un internetā. Minēto faktu apliecina tas, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 2.1.punktā ir norādīts, ka ar līgumu piešķirtā atļauja attiecas uz Raidorganizācijas programmām, kas tiek raidītas analogā vai digitālā sistēmā. Par digitālo sistēmu tika atzīts arī internetā tīkls.

Tādēļ maksājamajā autoratlīdzībā, kas bija aprēķināta pēc 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.1.punkta ir pilnībā attiecināma arī uz muzikālo darbu pārraidīšanu internetā.

Līdz ar to ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas 2009.gada 17.septembra un 2013.gada 6.jūnija tiesas spriedumiem civillietā nr.C04344306 noteiktais atlīdzības lielums 3% apmērā no licences līgumā definētajiem ieņēmumiem aptvertu arī autoratlīdzību par muzikālo darbu izmantošanu internetā.

Atbildētājs norādījis, ka nav nozīmes šajā lietā prasītāja apelācijas sūdzībā norādītajam Eiropas Savienības tiesas 2013.gada 7.marta spriedumam lietā Nr.C-607/11, jo apatākļi ir atšķirīgi no šajā lietā esošajiem apstākļiem, ko pats prasītājs norādījis savā apelācijas sūdzībā.

Treškārt, apzināti nepatiess ir prasītāja apgalvojums apelācijas sūdzībā, ka atbildētāja pārstāvis nav apstrīdējis prasītāja norādīto faktu, ka atbildētājs savas programmas uzsāka padarīt pieejamas 2006.gadā, tas it pēc tam, kad pusēm kļuva saistošs licences līgums 2005.gada 19.aprīļa redakcijā.

Bez tam prasītājs nav pat norādījis, no kuras 2006.gada dienas atbildētājs būtu uzsācis pārraidīt radio programmas internetā. Tiesai nebija pamats konstatēt, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līgums neaptver tiesības izmantot darbus internetā, jo minētā licences līguma 2.1.punkts skaidri paredzēja programmu raidīšanu internetā.

Paskaidrojumos par prasītāja pretapelācijas sūdzību (2.sēj., l.l.96-100), papildus atbildētājs norādījis, ka pretapelācijas sūdzība nav pieņemama izskatīšanai apelācijas instances tiesā. Prasītājs, pretēji Civilprocesa likuma noteikumiem, papildus savai apelācijas sūdzībai ir iesniedzis pretapelācijas sūdzību uz atbildētāja apelācijas sūdzību, tādējādi prasītājs būtībā ir papildinājis savu sākotnēji iensiegto apelācijas sūdzību ar papildus prasījumu, par ko iepriekš nav iesniedzis apelācijas sūdzību.

Atbildētājs norādījis, ka neatkarīgi no tā, ka prasītāja pretapelācijas sūdzība nav pieņemam izskatīšanai, atbildētājs neatzīst pretapelācijas sūdzību pilnībā.

Atbildētājs norādījis, ka preasītājs nepamatoti uzskata, ka licences līguma forma var ietekmēt darījuma spēkā esamību.

Nav pamatota prasītāja norāde par to, ka Autortiesību likuma 42.panta ceturtā daļa un 43.panta pirmā daļa un trešās daļas 4.punkts kā speciālās Autortiesību likuma normas paredz, ka vispārējās licences līgumam ir jābūt rakstveidā, lai tas būtu spēkā.

Atbildētājs norādījis, ka starp pusēm pastāv licences līguma attiecības, kas atbilst 2005.gada 19.aprīļa rakstveida līguma redakcijai. Atbildētājs pēc minētā rakstveida licences līgugma termiņa beigām (2010.gada 31.decembrim) maksā prasītājam autortalīdzību atbilstoši minētā licences līguma notiekumiem, t.i., 35 pie 65-80% mūzikas iamntojuma īpatsvara no 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.2. un 3.3. punktā definētajiem ieņēmumiem.

Prasītājs atbildētāja veiktos maksājumus ir atzinis savā prasības pieteikumā un tos ir pieņēmis par prasības periodu no 2001.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim. Par šo faktu strīds lietā nepastāv.

Faktu, ka starp pusēm pastāv licences līguma attiecības, apliecina arī tas, ka prasītājs nav cēlis prasību par autortiesību pārkāpumu un zaudējumu piedziņu.

Atbildētājs norādījis, ka jāņem vērā, ka minētais licences līgums nav atzīstams par tipisku vispārējās licences līgumu pēc savas būtības, jo tas nepiešķir tiesības izmantot visus prašitāja pārstāvēto autoru darbus. Atbildētājs uzskata, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma noteikumi atbilst Autortiesību likuma 42.panta otrajā daļā aprakstītajam vienkāršajam licences līgumam, kas nav jānoformē raktveidā.

Turklāt atbildētājs norādījis, ka starp pusēm nepastāv 2013.gada 18.marta licences līgums Nr./Līguma numurs/. Atbildētājs nav paudis savu gribas izteikumu slēgt minēto licences līgumu.

Prasītājs sarunu laikā tika informēts, ka atbildētājs nepiekrīt prašitāja piedāvātā jaunā licences līguma projekta tekstam, savukārt prasītājs nekādu citu licences līguma redakciju, izņemot savu, apspriest nevēlējās.

Atbildētājs norādījis, ka prasīt atzīt par noslēgtu var tādu licences līgumu, kurš starp pusēm jau faktiski pastāv. Prasītāja prasības pieteikumam pievienotajā licences līguma projektā aprakstītās tiesiskās attiecības starp pusēm nepastāv, izņemot noteikumu par prasītāja atļaujas piešķiršanu raidīt un vienlaicīgi publiskot prasītāja pārstāvēto autoru muzikālos darbus interneta tīklā, kas pēc satura pilnībā atbilst savstarpēji pildītā 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 1.punkta un 2.punkta tekstam (ciktāl tas attiecas uz prasītāja piešķirtās atļaujas apjomu).

Kaut arī atbildētājs nepārraidīja radio programmu internetā no 2006.-2013.gadam, tomēr pašlaik atbildētājs pārraida radio programmu internetā, tādēl ir būtiski, ka laika posmā līdz 2016.gada 31.decembrim tiek noteikti tādi licences līguma noteikumi, par kādiem puses ir jau vienojušās un ilgstoši pildījušas.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs lūdz tiesu nepieņemt izskatīšanai prasītāja 2015.gada 20.maija pretapelācijas sūdzību un pilnībā noraidīt prasītāja prasību, kā arī piedzīt no prasītāja atbildētāja labā visus tiesāšanās izdevumus.

Apelācijas instances tiesas sēdē prasītāja – biedrības „Autortiesību un komunicēšanās konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība" – pārstāvis uz pilnvaras un ordera pamata zvērināts advokāts Uģis Grūbe – prasību, apelācijas un pretapelācijas sūdzību uzturēja pilnā apmērā, pretprasību un

atbildētāja apelācijas sūdzības neatzina.

Apstiprināja visus tos argumnetus, kas norādīti prasībā paskaidrojumos par pretprasību, apelācijas un pretapelācijas sūdzībās, paskaidrojumos par atbildētāja apelācijas sūdzībām. Papildus paskaidroja, ka pirmās instances tiesa nav pietiekami vērtējusi apstākli par darbu izmantošanu internetā. Uzskata, ka būtu ņemams vērā Eiropas Savienības tiesas 2013.gada 7.marta spriedums (lieta C-607/11), lai arī šajā lietā nav identiski apstākļi ar izskatāmo lietu, tomēr divas atziņas ir piemērojamas. Atsaucoties uz Eiropas Savienības Direktīvu tiesa ir konstatējusi, ka: 1) darba izmantošana ēterā un internetā ir divi atšķirīgi izmantošanas veidi un 2) katram no šiem veidiem ir jāsaņem autortiesību subjekta atļauja un par katru no šiem izmantošanas veidiem jāmaksā zināma atlīdzība. Paskaidroja, ka tā arī ir prasības un apelācijas sūdzības būtība. Pretapelācijas sūdzībā iebildums pret pirmās instances tiesas spriedumu ir tikai tas, ka licences līgums pušu starpā slēdzams rakstveidā. Atšķirībā no Civillikuma, kas virknē gadījumu pieļauj līgumiskās attiecības vai nu ar faktiskām darbībām vai klusi ciešot un neprasa rakstisko formu, Autortiesību likums prasa šo rakstisko formu. Uzskata, ka būtisks ir arī atskaišu un atbildības jautājums. Atskaites ir tas, ka kopumā ar autortiesībām pasaulē tiek aizsargāti vairāk nekā 4 miljoni autori un viņu mantinieki. Tos maksājumus, ko no darba izmantotāja saņem, ir jāspēj ātri un pareizi identificēt, kura autora mūzika ir skanējusi un kuras citas valsts mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija šo autoru pārstāv. Atbildētājs vēlas, lai pušu attiecības turpina regulēt līgums 2005.gada redakcijā, taču atbildētāja versija nav pieņemama, jo no paša līguma teksta redzams, ka tas pamatā ir gatavots televīzijas raidorganizācijām. Šī līguma redakcija ir arī novecojusi no juridiskās terminoloģijas viedokļa. Uzskata, ka nepamatots ir atbildētāja apelācijas sūdzībā izvirzītais arguments, ka pušu faktiskās tiesiskās attiecības esot turpinājušas arī pēc 2010.gada 31.decembra. Ja nav panākta jauna vienošanās starp pusēm un nav citādi izrādīta pušu griba, tad runāt par to, ka viņas varētu turpināties pašas no sevis, nav pamata. Nepamatoti ir atbildētāja izteiktie iebildumi par to, ka autoratlīdzības apmēru nevarētu palielināt salīdzinot ar 2005.gadu, kad tas bija 3% un kad runa vēl nebija par izmantošanu internetā, kas sākās 2006.gadā. Salīdzinot ar 2005.gadu, Konkurences padome ir veikusi visu tarifu pārbaudi, tarifi ir koriģēti. Konkurences padomes lēmuma tiesiskumu, veicot objektīvo izmeklēšanu, ir pārbaudījušas Administratīvās tiesas divās instancēs, un prasītāja tarifi ir atzīti par samērīgiem un vieniem no zemākajiem Eiropas Savienībā. „Aiziet" no tarifiem, kā to atbildētājs vēlētos, nevar, jo prasītājs ir monopolists Latvijā un pieļaut citādu attieksmi pret atbildētāju nevar. Uzskata, ka atbildētāja apelācijas sūdzība par papildspriedumu nav pamatota, jo šī minimālā maksa tajā laikā LVL170/EUR 241, tā bija norādīta licences līguma projektā, kas tika pievienots prasībai. Tiesa, neizlemjot jautājumu par rakstveida licences līguma rakstveida formu, jautājumu par šo minimālo maksu apgāja un līdz ar to palika neatrisināts. Atbildētāja iebildumi ir pilnīgi nepamatoti un bez jebkādas praktiskas nozīmes. Šī minimālā maksa ir prasītāja pieeja visām raidorganizācijām. Aprēķins ir lūgumā par papildsprieduma taisīšanu, kāda ir pasaulē atzītā minimālā maksa par vienu mūzikas skanējuma minūti ēterā, .t.i., 1 cents par minūti. Pats atbildētājs prasītājam bija sniedzis ziņas, ka laikā no 2006.gada līdz 2013.gadam izmanto autoru muzikālos darbus internetā, ko pierāda 2007.gada vēstule. Bez tam prasītājs seko līdzi tam, kas notiek publiskā telpā. Arī pats atbildētājs 2006., 2008 un 2010.gadā ar pašreklāmu lūdza sekot līdzi viņa programmām interneta vietnē. Prasītājs tarifu 0,25% par autoru darbu izmantošanu internetā piemēro no 2006.gada.

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētāja – SIA /Nosaukums A/ – pārstāvis uz pilnvaras un ordera pamata zvērināts advokāts Ilmārs Šatovs – prasību, prasītāja apelācijas un pretapelācijas sūdzību neatzina, pretprasību un apelācijas sūdzības uzturēja pilnā apmērā.

Apstiprināja visus tos argumentus, kas norādīti pretprasībā, paskaidrojumos par prasību, apelācijas sūdzībās, paskaidrojumos par prasītāja apelācijas un pretapelācijas sūdzībām. Papildus paskaidroja, ka pretprasībā ir norādīti visi argumenti, kāpēc licences līgums būtu atzīstams par noslēgtu 2005.gada 19.aprīļa redakcijā. Līguma termiņš beidzās 2010.gada 31.decembrī, taču abas puses pildīja šo līgumu uz izpildījuma pamata. Atbildētājs turpināja maksāt, bet prasītājs neiebilda pret darbu izmantošanu. Uzskata, ka prasītājs nepamatoti norāda, ka atbildētājs pēc rakstveida licences līguma termiņa beigām izvairījies no līguma noslēgšanas, jo puses šajā jautājumā veda sarunas. Uzskata, ka prasītāja arguments, ka licences līgumam jābūt rakstveidā, nav pamatots. Judikatūrā vairākkārtīgi ir atzīts, ka gadījumos, kad vispārējā licences līguma termiņš ir beidzies, attiecības starp pusēm var turpināties uz savstarpēja izpildījuma pamata. Atbildētāja ieskatā licences līgums ir izpildīts. Uzskata, ka jāņem vērā tas, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līgums tika saskaņots starp Latvijas raidorganizāciju asociāciju, kurā bija gan radio, gan televīzijas organizačijas un prasītājs. Līdz ar to pēc būtības tika izveidots viens universāls licences līguma projekts, kur puses, atbilstoši konkrētai situācijai, saskaņotu ar prasītāju un noslēgtu šo licences līgumu. Uzskata, ka līdz ar to nav pamatots prasītāja arguments, ka šis līgums bija attiecināms tikai uz raidorganizācijām televīzijā. Jāņem vērā arī tas, ka licences līgumā (2005.gada 19.aprīļa redakcijā) tika panākta arī būtiska vienošanās par ieņēmumiem, no kuriem būtu aprēķināma autoratlīdzība prasītājam. Nav pamatots prasītāja arguments, ka tas pret visām raidorganizācijām attiecas vienlīdzīgi. Piemēram, prasītāja 2013.gada 11.marta licences līguma projektā un 2014.gada 5.marta licences līgumā, kas noslēgts ar AS /Nosaukums B/, 3.3.punktā ir definēti atšķirīgi ieņēmumi, no kuriem prasītājs iekasē autoratlīdzību. Licences līguma projektā 3.3.2.punktā norādīti ieņēmumi no klausītāja par iespēju izvēlēties programmas saturu, t.sk. ieņēmumi no maksas īsziņām, ar kurām klausītāji izvēlas programmas saturu. Licences līguma 3.3.4.punktā norādīts, ka atbildētājam ir pienākums maksāt autoratlīdzību arī no ieņēmumiem, ko atbildētājs gūst no programmas izplatīšanas visā Latvijā un arī citās valstīs. Savukārt AS /Nosaukums B/ licences līgumā šādu ieņēmumu pozīciju nav. Bez tam prasītāja piedāvātā līgumprojektā 3.4.punktā noteikts, ka atbildētāja pārmaksātā atlīdzības summa netiek nodota atbildētājam, bet tiek ieskaitīta atbildētāja tuvējo mēnešu atlīdzības maksājumos. Savukārt AS /Nosaukums B/ licences līgumā šādu pozīciju nav. 2014.gada 5marta licences līguma, kas noslēgta ar AS /Nosaukums B/, 3.3.5.punktā uzlikts par pienākumu maksāt prasītājam atlīdzību no ieņēmumiem par maksas pakalpojumu sniegšanu, kas saistīta ar raidīšanu. 3.7.punktā ir noteikts, ka prasītājs un AS /Nosaukums B/ var vienoties par tarifu grozīšanu, bet atbildētāja licences līguma projektā šādu iespēju nav. Līdz ar to atbildētājs uzskata, ka šie licences līguma noteikumi ir pietiekami atšķirīgi, lai radītu arī nevienlīdzīgas ekonomiskās sekas diviem konkurentiem, t.i. atbildētājam un AS /Nosaukums B/. Uzskata, ka prasītājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu tarifiem, uz kuriem atsaucas prasībā, un nevienu pierādījumu par radio perogrammas pārraidīšanu internetā. Uzskata, ka prasītājs nepamatoti norāda, ka laikā no 2006.gada līdz 2013.gadam atbildētājs autoru muzikālos darbus izmanto ēterā. Uzskata, ka šādi pierādījumi lietā nav iesniegti. Ir jāņem vērā tas, ka tarifs 0,25% pirmo reizi parādījās 2013.gada sarakstē. Tātad 2008.gada Konkurences padomes lēmumā, kurā tika izskatīts jautājums par tarifiem un to samērīgumu šis tarifs pat netika minēts. 2005.gadā Latvijā reti kura raidorganizācija izmantoja interneta vidi, lai publiskotu savu programmu. Līdz ar to noteikums par darbu izmantošanu interneta vidē nebija tik ļoti aktuāls un attiecīgi licences līguma projektā tika norādīts, ka ar līgumu piešķirtā atļauja attiecas uz raidorganizācijas programmām, kas tiek raidītas analogā vai digitālā sistēmā. Par digitālo sistēmu toreiz tika atzīts arī interneta tīkls. Līdz ar to maksājamā autoratlīdzība, kas bija aprēķināta pēc 2005.gada 19.aprīļa licences līguma 3.1. punkta, pilnībā ir attiecināma arī uz muzikālo darbu pārraidīšanu internetā. Uzskata, ka licences līguma 1.punktu (līguma priekšmets) nevar skatīt atrauti no līguma 2.punkta, kurā ir norādīts atļaujas licences apmērs. Bez tam atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē iesniedza pieteikumu par tiesāšanās izdevumu EUR 7732,68 piedziņu no prasītāja atbildētāja labā (l.l.158-159).

Motīvu daļa

Civillietu tiesas kolēģija, uzklausījusi pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, izvērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un daļēji apmierināma, bet pretprasība nav pamatota un ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas nosacījumiem apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Ņemot vērā minētās likuma normas nosacījumus, prasītāja un atbildētāja iesniegto apelācijas sūdzību un prasītāja pretapelācijas sūdzības argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka minētā civillieta izskatāma pēc būtības pilnas celtās prasības un pretprasības apjomā.

Civillietu tiesas kolēģija analogi pirmās instances tiesai atzīst, ka lietā nav strīda par to, ka prasītājs ir autora mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, kas saskaņā ar Autortiesību likuma 7.panta otro daļu, 63.pantu un 64.panta otro un trešo daļu, aizstāv autoru subjektu mantiskās tiesības, kuras izriet no autortiesībām, un savā darbībā pārstāv autortiesību subjektu tiesības un likumīgās intereses Latvijas Republikā visās attiecībās ar jebkuru publisko un privāto tiesību subjektu.

Savukārt atbildētājs ir prasītāja pārstāvēto autoru darbu izmantotājs, kas autoru darbus izmanto kā elektroniskais plašsaziņas līdzeklis Elektronisko plašsaziņas likuma izpratnē, ko apliecina atbildētājam, pamatojoties uz Nacionālās Elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes 2011.gada 12.maija lēmuma pamata, izsniegtās apraides atļauja Nr./atļaujas numurs/ uz laiku līdz 2021.gada 11.maijam (1.sēj., l.l. 48-49).

Saskaņā ar Autortiesību likuma 40.panta pirmās daļas un 41.panta pirmās daļas noteikumiem atbildētājs ir tiesīgs izmantot prasītāja pārstāvēto autoru darbus, saņemot attiecīgu atļauju – licenci, kurā noteiktas izmantošanas tiesības un izmantošanas veids. Saskaņā ar Autortiesību likuma 42.panta ceturtās daļas un 43.panta pirmās daļas, trešās daļas 4.punkta nosacījumiem atļauju izmantot prasītāja pārstāvēto autoru darbus izsniedz kā vispārējo licenci rakstveida formā.

Lietā nav strīda arī par to, ka saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu tiesas palatas 2009.gada 17.decembra spriedumu, Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 21.decembra un Augstakās tiesas Civillietu tiesas palātas 2013.gada 6.jūnija spriedumu (lieta Nr.C04344306) starp pusēm atzīts par noslēgtu licences līgums par muzikālo darbu izmantošanu tā 2005gada 19.aprīļa redakcijā (1sēj., l.l. 76-81), nosakot līguma termiņu līdz 2010.gada 31.decembrim. Saskaņā ar līguma 3.1.punktu paredzemais autoratlīdzības lielums noteikts 3% no tiem atbildētāja gada ienākumiem, kas gūti no darbu izmantošanas, veicot atbildētāja programmu veidošanu.

Pirmās instances tiesa pareizi atzinusi, ka lietā nav strīda par to, ka prasītājs pēc 2010.gada 31.decembra nav izsniedzis atbildētājam rakstveida licenci un puses nav vienojušās par licences līguma noslēgšanu, ar kuru atbildētājam būtu tiesības turpināt izmantot prasītāja pārstāvēto autoru darbus. Nav strīda arī par to, ka atbildētājs arī pēc 2010.gada 31.decembra turpina izmantot prasītāja pārstāvēto autoru darbus, kā arī veic autoratlīdzības maksājumus atbilstoši 2005.gada 19.aprīļa līguma 3.1. punktā noteiktajam atlīdzības apmēram, t.i. 3% apmērā no līguma 3.2. un 3.3. punktā definētajiem ienākumiem.

Tiesas kolēģija, novērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka starp pusēm pastāv strīds par autoratlīdzības maksājumu apmēru, kas pēc 2010.gada 31.decembra no atbildētaja puses maksājami prasītājam, par licences līguma noslēgšanu, autoratlīdzības tarifu apmēra noteikšanu atbildētājam, kā arī par to, vai laika periodā no 2006.gada līdz 2010.gadam ieskaitot prasītājam pienākas autoratlīdzības lielums par programmas pārraidīšanu internetā.

No atbildētāja pretprasības un apelācijas sūdzības izriet, ka licences līguma attiecības starp pusēm pēc 2010.gada 31.decembra turpinās uz savstarpēja izpildījuma pamata, līdz ar to ir pamats atzīt, ka starp pusēm noslēgts licences līgums 2005.gada 19.aprīļa redakcijā, un prasītājam nav nekāda likumīga pamata prasīt atzīt par noslēgtu licences līgumu 2013.gada 18.marta redakcijā.

Tiesas kolēģija, ņemot vērā to apstākli, ka atbildētājs arī pēc 2010.gada 31.decembra veicis autoratlīdzības maksājumus par muzikālo darbu izmantošanu ēterā un prasītājs šos maksājumus ir pieņēmis, atzīst par pamatotu pirmās instances tiesas secinājumu, ka licences līguma tiesiskās attiecības starp pusēm ir turpinājušās arī pēc 2005.gada 19.aprīļa redakcijā izteiktā līguma termiņa beigām.

Taču šis apstāklis tiesas kolēģijas ieskatā neizslēdz iespēju prasīt rakstveida līguma noslēgšanu jaunā redakcijā.

Kā jau tiesa to augstāk tika norādījusi, Autortiesību likums prasa licences līguma noslēgšanu rakstveida formā.

Savukārt Civillikuma 1484.pants nosaka, ja likums prasa (darījuma) rakstisku formu kā darījuma būtisku sastāvdaļu, tad darījums pirms attiecīga akta taisīšanas nav spēkā.

Saskaņā ar Civillikuma 1533.panta pirmo daļu līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu tikai tad, kad starp līdzējiem notikusi pilnīga vienošanās par darījuma būtiskām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties. Savukārt Civillikuma 1470.pantā ir noteikts, ka būtisks darījumā ir viss tas, kas nepieciešams tā jēdzienam un bez kā arī pats nodomātais darījums nav iespējams. Minētās tiesību normas izpratnē būtiskas ir tās sastāvdaļas, kurās izpaužas darījuma veids un tam raksturīgie, jēdzienam atbilstošie pamatnoteikumi.

Tiesas kolēģija atzīst, ka lietā nav strīda par to, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līguma darbības termiņš ir beidzies 2010.gada 31.decembrī.

Tiesas kolēģijas ieskatā nav pamatota atbildētāja norāde, ka līgumiskās attiecības starp pusēm turpinās minētā līguma redakcijā, jo tiesa atzīst, ka minētais līgums neaptver visu atbildētāja šobrīd īstenoto apraidi.

Lai gan atbildētāja pārstāvis apelācijas instances tiesas sēdē tika paudis viedokli, ka 2005.gada 19.aprīļa licences līgums sevī ietvēra arī atlīdzību par muzikālo darbu pārraidīšanu internetā, no lietas materiālos esošā „Latvijas raidorganizāciju" un „Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūras/Latvijas Autoru apvienība" 2005.gada 19.aprīļa sapulces protokola (1.sēj., l.l. 72) izriet, ka 2005.gada 19.aprīļa līguma redakcijā sevī neietver atlīdzību par muzikālo darbu pārraidīšanu internetā.

Pie šādiem apstākļiem tiesas kolēģija atzīst, ka starp pusēm licences līgums noslēdzams jaunā redakcijā, kas ietver SIA /Nosaukums A/ šobrīd īstenoto apraidi.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs 2013.gada 18.martā nosūtījis atbildētājam 2013.gada 18.marta licences līguma Nr./Līguma numurs/projektu, piedāvājot licences līgumu noslēgt šī līguma redakcijā (1.sēj., l.l. 37-47).

Lietā nav strīda par to, ka šādā redakcijā līgums starp pusēm netika noslēgts.

No pirmās instances tiesas sprieduma izriet, ka tiesa ir atzinusi, ka 2013.gada 18.marta licences līguma projekts starp pusēm nav apspriests, līdz ar ko tiesai nav pamata atzīt par noslēgtu līgumu 2013.gada 18.marta redakcijā, bet tiesai ir jānosaka tikai licences līguma būtiskās sastāvdaļas.

Kā to pamatoti norādījusi pirmās instances tiesa, no judikatūras (Latvijas Republikas Augstākās tiesdas Senāta 2011.gada 21.decembra spriedums lietā Nr.SKC-544; 2009.gada 25.novembra spriedums lietā Nr.SKC-306) atziņām izriet, ka, ņemot vērā Civillikuma 1484.panta traktējumu un šā likuma 1485.pantā noteikto, ka gadījumā, ja noslēgta mutiska vienošanās par būtiskiem līguma noteikumiem, tad katrs no līdzējiem var prasīt no otra, lai taisa atbilstošu aktu. No minētajiem spriedumiem izriet, ka prasījums par licences līguma noslēgšanu var būt izskatīšanas priekšmets tiesā.

Lietas izskatīšanas gaitā nav iegūti objektīvi pierādījumi tam, ka atbildētājs pēc 2013.gada 18.marta licences līguma projekta nosūtīšanas būtu cēlis kādus iebildumus pret piedāvāto līguma versiju, vai piedāvājis citu līguma redakciju.

No Autortiesību likuma normām (41.panta pirmā daļa, 63.panta trešā daļa, 65.pants) izriet, ka autoru mantisko tiesību administrēšana kopumā un tostarp autoru mantisko tiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācijas slēgtais līgums paredz vēl virkni nosacījumu – ne tikai atlīdzības lielumu, maksāšanas kārtību un termiņus, darbu izmantošanas noteikumus.

Pie apstākļiem, kad saskaņā ar Autortiesību likuma nosacījumiem licences līguma rakstveida forma ir obligāta un pirmās instances tiesa ir konstatējusi virkni pušu starpā pastāvošu licences līguma tiesisko attiecību, un augstākminētie apstākļi faktiski liecina par to, ka 2013.gada 18.marta licences līguma projekts pušu starpā ir apspriests, tiesas kolēģija atzīst par pamatotu prasījumu, licences līgumu starp pušem atzīt par noslēgtu rakstveidā 2013.gada 18.aprīļa redakcijā.

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu atbildētāja izteikto argumentu, ka pirmās instances tiesā augstākminētais prasījums nebija pieteikts, jo no

prasības pieteikuma (1.sēj., l.l. 6) redzams, ka prasītājs ir norādījis, ka licences līgums 2013.gada 18.aprīļa redakcijā atzīstams par noslēgtu rakstveidā.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka, apmierinot prasītāja prasību daļā par licences līguma atzīšanu par noslēgtu rakstveidā 2013.gada 18.aprīļa redakcijā, tiek izslēgta iespēja apmierināt atbildētāja pretprasību.

Attiecībā uz autoratlīdzības noteikšanu 3,75% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem Civillietu tiesas kolēģija, saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas nosacījumiem pilnībā pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem.

Saskaņā ar Autortiesību likuma 41.panta trešo daļu gadījumā, ja licences līgumā atlīdzības lielums nav konkretizēts, strīda gadījumā to nosaka tiesa pēc saviem ieskatiem, jo likums pieļauj arī tāda licences līguma pastāvēšanu, kurā atlīdzības lielums nav konkrēti noteikts, un to nosaka tiesa.

Tā kā minētā tiesību norma paredz, ka atlīdzības lielumu nosaka tiesa pēc saviem ieskatiem, vērā ņemams Civillikuma 5.pants, kas nosaka, ka gadījumā, kad lieta jāizšķir pēc tiesas ieskata vai atkarībā no svarīgiem iemesliem, tad tiesnesim jāspriež pēc taisnības apziņas un vispārējiem principiem.

Atzīstot prasītāja noteiktos tarifus par pamatotiem, pirmās instances tiesa ir ņēmusi vērā vidējo mūzikas proporciju raidlaikos, Konkurences padomes 2008.gada 13.februāra lēmumā norādīto un Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2010.gada 15.novembra spriedumā, ar kuru vērtēts minētais Konkurences padomes lēmums, norādīto.

No atbildētāja apelācijas sūdzības izriet, ka tiesai, nosakot taisnīgu autoratlīdzības apmēru, būtu ņemams vērā Vispasaules intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) līgums. Tiesas kolēģijas ieskatā atbildētājs, norādot vienīgi uz sabiedrības locekļu tiesībām izmantot darbus jebkurā vietā un laikā pēc katra individuālās izvēles kā WIPO līguma dominējošu nosacījumu, ir šo līgumu iztulkojis vienpusēji, nonākot pie secinājuma, ka sabiedrības locekļu tiesības darbu izmantošanā var prevalēt par autoru ekskluzīvajām tiesībām lemt par savu darbu izmantošanu.

No lietas materiāliem redzams, ka pirmās instances tiesa lietā ir taisījusi papildspriedumu (2.sēj., l.l. 65-66), ar kuru nospriests, ka autoratlīdzības lielums nosakāms 3,75% apmērā no SIA /Nosaukums A/ ieņēmumiem, bet ne mazāk kā EUR 241,89.

Savukārt no atbildētāja apelācijas sūdzības par pirmās instances tiesas taisīto papildspriedumu izriet, ka tiesa, nosakot minimālās autoratlīdzības lielumu, ir pārkāpusi Civilprocesa likuma 128.panta otrās daļas 7.punkta, 189.panta trešās daļas un 190.panta pirmās un otrās daļas nosacījumus, jo prasījums par minimālās autoratlīdzības noteikšanu EUR 241,89 apmērā nav celts.

No prasības pieteikuma (11.punkts) izriet, ka prasītājs 2013.gada 18.martā nosūtījis atbildētājam vēstuli Nr./vēstules numurs/, pievienojot tai licences līguma Nr./Līguma numurs/projektu, no kura 3.1. punkta nosacījumiem izriet, ka autoratlīdzības lielums nosakāms 3,75% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem, bet ne mazāk par Ls 170,00 (EUR 241,89). Līdz ar to ir nepamatots atbildētāja iebildums, ka prasītājs pirmās instances tiesā netika pieteicis prasījumu par minimālās autoratlīdzības noteikšanu.

Pie apstākļiem, kad tiesa laika periodā no 2011.gada 1.janvāra atzinusi par pamatototu autoratlīdzības likmi 3,75% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem, bet atbildētājs šajā laika periodā autoratlīdzības maksājumus veicis izejot no autoratlīdzības likmes 3% apmērā no atbildētāja ieņēmumiem, tiesas kolēģija, analogi pirmās instances tiesai, atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenams autoratlīdzības parāds par minēto laika periodu EUR 59344,26 apmērā, kura matemātisko aprēķinu atbildētājs nav apstrīdējis.

No prasības pieteikuma redzams, ka prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētāja autoratlīdzību EUR 18239,88 par programmas pārraidīšanu internetā laika periodā no 2006.gada līdz 2010.gadam ieskaitot. Minētā parāda summas aprēķināta no tarifa 0,25% no raidorganizācijas ieņēmumiem.

No pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka prasība šajā daļā ir noraidīta, arzīstot, ka prasītājs nav pierādījis apgalvojumu, ka atbildētājs šajā laika posmā savu programmu pārraidīja arī internetā.

No atbildētāja apelācijas sūdzības izriet, ka atbildētājs savu programmu internetā ir publiskojis tikai no 2011.gada 1.janvāra.

Minēto faktu apstrīd prasītājs, kā pierādījumu tam, ka atbildētājs savu programmu internetā publisko jau no 2006.gada, pievienojot SIA /Nosaukums A/ 2007.gada 5.janvāra vēstuli, adresētu prasītājam, un tai pievienoto raidorganizācijas anketu (2.sēj., l.l. 39-40).

No minētās anketas redzams, ka tā ir sastādīta 2006.gada 6.decembrī. Lai gan minētajā raidorganizācijas anketā ir norādīts, ka SIA /Nosaukums A/ savas programmas pārraidi veic arī internetā, tajā pat laikā minēto anketu nav parakstījusi neviena no SIA /Nosaukums A/ amatpersonām. Pie šādiem apstākļiem tiesas kolēģija atzīst, ka minētā anketa nevar kalpot par pierādījumu tam, ka atbildētājs jau no 2006.gada savu programmu publisko internetā.

Bez tam tiesas kolēģija atzīst, ka, pat, ja pieļautu, ka atbildētājs tiešām no 2006.gada savu programmu publisko internetā, tiesai nav nekāda pamata par to piedzīt autoratlīdzības parādu, izejot no tarifa 0,25%.

Tiesas kolēģija, novērtējot lietas materiālos esošo „Latvijas raidorganizāciju" un „Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūras/Latvijas Autoru apvienība" 2005.gada 19.aprīļa sapulces protokolu (1.sēj., l.l. 72), jau tika atzinusi, ka 2005.gada 19.aprīļa līguma redakcijā sevī neietver atlīdzību par muzikālo darbu pārraidīšanu internetā. Līdz ar to nav pamata secinājumam, ka puses jau 2005.gadā būtu vienojušās par autoratlīdzības apmēru par programmas publiskošanu internetā. Atbilstoši Autortiesību likuma 41.panta trešās daļas nosacījumiem arī tiesa nav noteikusi autoratlīdzības apmēru par programmas publiskošanu internetā laika periodā no 2006.gada līdz 2010.gadam. Līdz ar to nav saprotams, uz kāda pamata prasītājs par minēto periodu autoratlīdzības apmēru par programmas publiskošanu internetā apreķinājis tieši pēc tarifa 0,25%.

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamatota prasītāja prasība par autoratlīdzības piedziņu par programmas publiskošanu internetā minētajā laika periodā.

Izvērtējot visu minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas secinājumi, izņemot daļā, ar kuru noraidīta prasība par licences līguma atzīšanu par noslēgtu 2013.gada 18.marta redakcijā, ir pamatoti argumentēti, savukārt prasītāja pretapelācijas sūdzības argumenti šajā daļā ir pamatoti.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs, ceļot tiesā prasību, samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 (EUR 4,70), valsts nodevu par prasību Ls 1442,42 (EUR 2052,38), valsts nodevu par prasības papildinājumiem EUR 107,15 (1.sēj., l.l. 14, 15, 232). Iesniedzot tiesā apelācijas sūdzību, ptrasītājs samaksājis valsts nodevu EUR 875,33. Iesniedzot pretapelačijas sūdzību, prasītājs samaksājis valsts nodevu EUR 71,14 (2.sēj., l.l. 42,85).

Tiesas kolēģija, ņemot vērā to apstākli, ka prasītāja prasība apmierināta daļēji un pretapelācijas sūdzība ir pamatota, atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenami šādi tiesas izdevumi – ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 un valsts nodeva kopējā summā EUR 1938,83., t.i. proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram, kas kopā sastāda EUR 1943,53.

Bez tam no lietas materiāliem redzams, ka prasītājs par zvērināta advokāta sniegto juridisko palīdzību samaksājis EUR 2262,28 (2.sēj., l.l. 19-20).

Tiesas kolēģija, ņemot vērā prasības apmierināto apmēru un Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta c) un d) apakšpunktu un otrās daļas nosacījumus, atzīst, ka prasītāja izdevumi par advokāta palīdzību atlīdzināmi pilnā apmērā, piedzenot tos prasītāja labā no atbildētāja.

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenami tiesāšanās izdevumi kopējā summā EUR 4205,81.

No lietas materiāliem redzams, ka prasītājs, ceļot tiesā prasību, samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30 (EUR 4,70). Tā kā faktiskie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā sastāda EUR 26,68 (1.sēj., l.l. 2). tiesas kolēģija, ņemot vērā Civilprocesa likuma 42.panta nosacījumus, atzīst, ka iepriekš nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 21,98 apmērā valsts ienākumos piedzenami no atbildētāja SIA

/Nosaukums A/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu tiesas kolēģija nosaka atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildīšanai – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.-434.pantiem, Civillietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a :

Apmierināt daļēji biedrības ``Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība`` prasību pret SIA ``/Nosaukums A/`` par licenzes līguma atzīšanu par noslēgtu un autoratlīdzības parāda piedziņu.

Atzīt par noslēgtu no 2011.gada 1.janvāra starp biedrību ``Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība``, reģ. nr. 40008043690, un SIA ``/Nosaukums A/``, reģ. nr./reģistrācijas numurs/, rakstveidā licenzes līgumu par tiesībām izmanto autoru muzikālos darbus ar vai bez teksta raidīšanai ēterā radio un vienlaicīgi publiskošanai interneta tiklā prasības pieteikumam pievienotā licenzes līguma nr./Līguma numurs/2013.gada 18.marta redakcijā, nosakot līguma darbības termiņu līdz 2016.gada 31.decembrim un nosakot autoratlīdzības lielumu 3,75% apmērā no SIA ``/Nosaukums A/`` ieņēmumiem, bet ne mazāk kā EUR 241,89 (divi simti četrdesmit viens *euro* 89 *euro centi*) apmērā mēnesī.

Piedzīt no SIA ``/Nosaukums A/``, reģ. nr./reģistrācijas numurs/, biedrības ``Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība``, reģ. nr. 40008043690, labā autoratlīdzības parādu par laika periodu no 2011.gada 1.janvāra līdz 2013.gada 31.decembrim 59344,26 un tiesāšanās izdevumus EUR 4205,81 (četri tūkstoši divi simti pieci *euro* 81 *euro cents*), kopā EUR 63550,07 (sešdesmit trīs tūkstoši pieci simti piecdesmit *euro* 07 *euro centi*).

Prasību noraidīt daļā par autoratlīdzības piedziņu EUR 18239,88 apmērā par programmas pārraidīšanu internetā laika perioda no 2006.gada līdz 2010.gadam ieskaitot.

Noraidīt pilnā apmērā SIA ``/Nosaukums A/`` pretprasību pret biedrību ``Autortiesību un komunicēšanas konsultāciju aģentūra/Latvijas Autoru apvienība`` par licenzes līguma atzīšanu par noslēgtu 2005.gada 19.aprīļa redakcijā un autoratlīdzības lieluma noteikšanu.

Piedzīt no SIA ``/Nosaukums A/``, reģ. nr./reģistrācijas numurs/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 21,98 (divdesmit viens *euro* 9 8 *euro centi*), nosakot, ka nosakot, ka minētie izdevumi iemaksājami kontā Nr.LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā nr. C30600313/CA-0218/25.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, izskaidrojot, ka sprieduma labprātīgas izpildes gadījumā daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos, maksājumu apliecinošs dokuments jāiesniedz Rīgas apgabaltiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 24.februārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Volberga
Tiesneši G.Ozoliņa
M.Sviķis